LECXIT
LECTURA PER A L'ÈXIT EDUCATIU
www.lectura.cat

Tu també pots fer molt per la lectura

Materials per al voluntariat

LECXIT

LECTURA PER A L'ÈXIT EDUCATIU

www.lectura.cat

Tu també pots fer molt per la lectura

Materials per al voluntariat

Diputació Barcelona

Programa promogut per:

Obra Social "la Caixa"

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Segona edició:
Barcelona, juny de 2015
Autoria:
Juli Palou Sangrà
Maribel de la Cerda Toledo
Mònica Badia Cantarero
Enric Queralt Català
Amàlia Ramoneda Rimbau
Edició: Fundació Jaume Bofill
Coordinació de continguts: Àlex Cosials
Revisió lingüística: Sílvia Farrés
Disseny: Albert Pérez
Maquetació: Neus Benages
Il·lustracions: Teo Perea i Natalia Pereira

ISBN: 978-84-944046-1-0
DL: B 13903-2015
Impressió: Kerning

© dels textos: els autors
© d'aquesta edició: Fundació Jaume Bofill
Provença, 324
08037 Barcelona
fbofill@fbofill.cat
www.fbofill.cat

Les publicacions del programa LECXIT estan disponibles per a descàrrega
als webs www.lectura.cat i www.fbofill.cat

Presentació

LECXIT, lectura per a l'èxit educatiu, és un programa promogut per la Fundació "la Caixa", el Departament d'Ensenyament i la Fundació Jaume Bofill. El seu objectiu és incrementar el rendiment escolar dels infants mitjançant la millora de la seva comprensió lectora i de la implicació de tota la comunitat.

LECXIT parteix de la premissa que millorant la lectura i la comprensió els infants progressen en totes les matèries. A través del diàleg sobre el que ha llegit, l'infant desenvoluparà estratègies de comprensió. El projecte també pretén implicar tota la comunitat en l'educació dels infants, fent participar les persones de l'entorn en allò que passa a l'escola. Els voluntaris/àries esdevindreu referents per a aquell infant, una persona de confiança amb qui passa estones llegint.

Segons l'avaluació PISA de l'OCDE (2009), el 13,5% dels alumnes de primària no assoleixen les competències lectores bàsiques, és a dir, tenen dificultats a l'hora de localitzar informacions en textos complexos i establir relacions entre les idees del text. Les dades de PISA també indiquen que la lectura està relacionada amb tots els aprenentatges: entre els alumnes amb alt rendiment, el 31% llegeix entre 1 i 2 hores al dia, mentre que entre els de baix rendiment només llegeix durant aquest temps el 6%[1]. Així doncs, la comprensió lectora afecta el conjunt dels aprenentatges escolars, tant les matèries lingüístiques, com les matemàtiques o científiques.

LECXIT adopta un enfocament multidimensional, implicant les escoles, les famílies, els alumnes i mobilitzant i coresponsabilitzant la ciutadania en la promoció de les competències lectores dels infants. La vostra tasca com a voluntaris/àries és cabdal per al desenvolupament del programa. LECXIT no existiria sense la vostra participació. Per facilitar-vos l'engrescadora tasca que teniu al davant, us proposem la lectura d'aquests materials pensants per dotar-vos d'estratègies, recursos i coneixements per reforçar les competències lectores dels infants. Aquests materials són:

1) Llegir amb ells.

Descripció dels diferents nivells de comprensió lectora, indicacions sobre quines preguntes fer per desenvolupar cada nivell de comprensió i algunes pistes sobre com estructurar les sessions de lectura.

Autor: Juli Palou Sangrà, professor titular a la Universitat de Barcelona. Els seus àmbits d'especialització són, entre d'altres, la didàctica de la llengua a l'educació primària i la didàctica de la llengua oral. Premi de Pedagogia Rosa Sensat l'any 1992 i Premi Alexandre Galí de Pedagogia el 2004.

LECXIT
LECTURA PER A L'ÈXIT EDUCATIU
www.lectura.cat

[1] Ferran Ferrer (director), Alba Castejón, José Luis Castel i Adrià Zancajo. *PISA 2009: avaluació de les desigualtats educatives a Catalunya*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 2011. p, 123 (Col·lecció Polítiques, núm 74)

2) El paper de mentor.

Aborda els principis bàsics, actituds i valors a tenir en compte per establir una relació de confiança entre mentor i infant.

Autora: Maribel de la Cerda Toledo, pedagoga i professora a la Universitat de Barcelona. Ha coordinat el projecte Amics i amigues de la lectura. La seva tesi doctoral, "L'ajuda entre iguals: anàlisi d'una modalitat de pràctiques d'aprenentatge servei", analitza iniciatives centrades en la mentoria.

3) Propostes d'activitats.

Conjunt de propostes que podreu adaptar als interessos de l'infant, i que us poden servir especialment en les primeres sessions. Es contemplen diverses tipologies de textos i busquen que els infants posin en pràctica diverses estratègies de lectura. Tindreu a la vostra disposició una còpia en paper d'aquestes activitats a l'escola on es desenvolupi el programa.

Autors: Mònica Badia Cantarero, mestra i formadora d'Immersió i de l'aprenentatge inicial de la lectura del Servei d'Immersió i Acolliment Lingüístic del Departament d'Ensenyament, i Enric Queralt Català, inspector d'educació dels Serveis Territorials de Tarragona.

4) Selecció de materials de ficció i coneixements.

Materials de ficció i de coneixements adequats als interessos i competències dels infants de quart de primària. (Disponible a la versió electrònica del document que podeu descarregar a www.lectura.cat).

Autora: Amàlia Ramoneda Rimbau, mestra i pedagoga, responsable de la biblioteca per a infants i joves de l'Associació de Mestres Rosa Sensat.

Desitgem que aquests materials us siguin d'utilitat en el procés d'acompanyament que ara inicieu. Moltes gràcies per la vostra participació en el projecte i bona lectura!

Equip LECXIT

lectura@fbofill.cat

www.lectura.cat

1

Llegir amb ells

Juli Palou Sangrà

El text que llegiràs a continuació et vol proposar una sèrie de reflexions i pautes que et puguin ser d'utilitat a l'hora de dur a terme el procés d'acompanyament de la lectura. L'hem estructurat en tres parts. A la primera, hi trobaràs algunes consideracions sobre **què vol dir comprendre un text**. A la segona, hem apuntat algunes de les **dificultats que poden sorgir durant la lectura** i a continuació **alguns recursos per abordar-les**. Finalment, a partir dels criteris apuntats a les dues primeres parts, oferim algunes orientacions sobre com organitzar una sessió de lectura. Esperem que tot plegat et pugui servir d'ajuda. I no oblidem en cap moment que la teva manera d'estar al costat del lector, el teu afecte personal, la teva companyia, la teva dedicació com a voluntari/ària, és potser el factor més important per tal que sigui possible millorar els nivells de comprensió de la lectura, que és millorar la capacitat d'interpretar el món i d'interpretar-nos nosaltres mateixos.

Millorar la capacitat d'interpretar el món i d'interpretar-nos nosaltres mateixos.

a) Les aproximacions al text

Començarem aquesta exposició sobre allò que es pot fer per acompanyar la lectura amb un exemple. Un conte de Keiko Kasza ens ha d'ajudar a entendre de què parlem quan parlem de comprensió lectora i les maneres d'afavorir aquesta comprensió. Aquest és el resum del conte *El llop golafre*.

> Hi havia una vegada un llop que era un veritable golafre. El seu somni era menjar una bona gallina. Com que pel bosc no en trobava cap, va decidir menjar la gallina que hi havia a prop de casa seva. Abans, però, va voler engreixar-la; per això cada dia cuinava pastissos que deixava a la porta de casa de la gallina mentre deia: "Menja bé, gallina meva. Fes-te bonica i grassa per fer més bo el meu sopar". Quan va pensar que tot ja era a punt, el llop va posar l'olla al foc i se'n va anar a casa de la gallina, que en aquell moment obria la porta. En veure el llop, la gallina va exclamar: "Ah! Així que eres tu, el senyor llop!". La gallina el va fer entrar a casa i va explicar a tots els pollets que no era el Pare Noel, sinó el llop qui els deixava menjar. Els pollets el van omplir de petons. La gallina va preparar un bon sopar per a tots. Quan el llop tornava cap a casa pensava que potser havia de preparar galetes per l'endemà.

Es pot fer una **aproximació al text literal, és a dir allò que de manera explícita** afirma el text. Les qüestions que des d'aquesta perspectiva es poden plantejar a l'infant són del tipus: Per què el llop deixava menjar davant de casa de la gallina? Com el va rebre la gallina?, etc.

Si el terme literal l'associem a allò que és explícit, el terme inferencial remet al que podem considerar com a buits o blancs del text. Inferir vol dir treure conseqüències d'uns indicis. I el terme indici remet a un signe que permet presumir alguna cosa amb algun fonament. Segons alguns autors **el lector actua com un detectiu, perquè a partir d'allò que se sap i d'allò que en cap moment s'ha fet explícit, intenta reconstruir una història que tingui sentit**. Les preguntes properes a un plantejament inferencial serien d'aquesta mena: Quina és la intenció del llop quan al final del conte se'n va cap a casa? Pensa encara en el seu objectiu primer o li han estovat el cor? La gallina actua de manera innocent?

El lector actua com un detectiu, perquè a partir d'allò que se sap i d'allò que en cap moment s'ha fet explícit, intenta reconstruir una història que tingui sentit.

Les respostes a aquestes preguntes no les podem trobar al text, és una qüestió d'interpretació. Ara bé, quan interpretem, tothom és lliure de dir-hi la seva? Per respondre aquest dubte podem recordar que la construcció d'un sentit inferencial es fa a partir d'indicis i que els indicis sempre troben el seu fonament. Per dir-ho amb unes altres paraules: qualsevol procés d'interpretació s'ha de cenyir a allò que diu el text.

El bon lector actua com un detectiu i també com un arqueòleg, ja que connecta cada nova història amb històries precedents que formen el pòsit d'una cultura determinada.

Però hi ha encara un altre nivell que no es pot passar per alt. El bon lector actua com un detectiu i també com **un arqueòleg, ja que connecta cada nova història amb històries precedents que formen el pòsit d'una cultura determinada**. Formarien part d'aquest pòsit el coneixement del gènere literari, de l'autor, dels estereotips, etc. Ho explicarem amb dos exemples: a la nostra cultura ens podem imaginar un avar com una persona desconfiada, amb mirada tèrbola, amb un cos encorbat i fregant-se les mans, que només mira pel benefici propi i sempre prova d'enganyar els altres; per tant, amb tota probabilitat formarà part dels personatges dolents de la història. El segon exemple té relació amb el gènere, perquè qui ha vist o llegit comèdies, sap que hi haurà un final feliç, cosa que no succeeix en un drama. Aquest pòsit cultural permet que el lector pugui obrir més portes per entrar dins del text i que pugui relacionar-lo amb altres experiències de lectura. En l'exemple que seguim, aquesta competència cultural es podria tractar a partir de qüestions com ara: Quins altres contes, quines altres històries coneixem que estiguin protagonitzades per llops? Quina imatge en tenim, dels llops? Quina relació hi ha entre la fundació de Roma i els llops? Què sabem de l'home llop?, etc.

Com a voluntari/ària del LECXIT, anirà bé que tinguis en compte sempre les diferents aproximacions que acabem d'apuntar i que tinguis clar que no et pots limitar a plantejar preguntes tancades sobre allò que es troba de manera explícita en el text. Recorda que es tracta d'**aprendre a llegir allò que hi ha a les línies, entre les línies i rere les línies**; la qual cosa requereix una aproximació literal (a les línies), una aproximació inferencial (entre les línies) i una aproximació cultural (rere les línies). No hi ha un ordre que es pugui considerar millor, és a dir que no necessàriament cal que plantegis en primer lloc les preguntes literals. Observar il·lustracions de llops o parlar de bons llops i de llops ferotges, pot ser una bona manera per començar l'aproximació al text.

Tampoc **no és necessari que ho pretenguis tot en cada text**, i encara menys si et trobes amb lectors principiants. El que convé és que consideris les aproximacions indicades en el procés d'ensenyar a llegir, un procés que sempre és llarg i complex. En qualsevol cas, allò que volem indicar-te és que no hi ha comprensió del text si no hi ha processos interpretatius. Fixa't que l'observació principal que fan els diferents informes PISA quan tracten sobre les mancances lectores dels alumnes és la següent: poden arribar al sentit literal, però tenen dificultats per interpretar el text, per connectar-lo amb altres lectures i per extreure'n la intenció de l'autor.

b) Acompanyar la lectura del text

És important que els lectors vegin llibres.

Molts dels grans lectors i escriptors expliquen que ningú no els ha dit mai que era important llegir, però que des de petits van tenir una bona immersió en els llibres, és a dir van viure envoltats de llibres i, sobretot, de persones que parlaven de les històries que aquests llibres explicaven. Hi ha, per tant, una primera consideració inevitable: **és important que els lectors vegin llibres**, perquè es llegeix a la biblioteca o perquè tu mateix/a en portis un a la mà o a la cartera. A més, potser en més d'una ocasió l'únic que caldrà fer és explicar la història d'un llibre. Com a voluntari/ària en l'acompanyament d'aquest procés lector, **podries començar i tancar cada sessió llegint** una poesia o un fragment de qualsevol llibre, de ficció o

d'altre tipus de coneixement; un fragment, això sí, destacable perquè sona bé a l'orella o perquè planteja una qüestió important.

Aquesta situació entre llibres i dins dels llibres ha d'ajudar a establir un diàleg entre lector i text; això vol dir que hem de saber què li diu el text al lector i què li diu el lector al text. El primer camí, el que va del text al lector, el pots ajudar a recórrer amb les aproximacions que hem apuntat més amunt (literal, inferencial i cultural), mentre que el camí que va del lector al text es recorre quan el lector relaciona la història del text amb la seva història personal i quan el lector disposa d'un espai per valorar de manera crítica el text. Si llegiu un conte de por, posem per cas, pots demanar al lector que expliqui, abans o després de llegir el text, si ell ha sentit por alguna vegada i davant de què o de quina situació. Aquest text el pots sol·licitar per escrit, així com també pots demanar que escrigui una valoració crítica del text, amb el propòsit de fer un recull de les valoracions de tots els textos llegits.

Recorda que un bon diàleg és possible, d'entrada, quan el text que es construeix és intel·ligible. Per tant, el primer que hem d'atendre són les dificultats que poden existir per descodificar el text, per fer que el text escrit pugui ser comprès. Des de fa anys que afirmem que la velocitat lectora no comporta un bon nivell de comprensió, la qual cosa no vol dir que no sigui necessària una bona capacitat per accedir a cada mot només d'un cop d'ull. Els lectors que han de fer molt d'esforç per reconèixer el significat dels mots tenen més dificultats per accedir al significat global del text. Què podem fer davant d'aquesta situació? Alguns dels recursos que pots utilitzar són:

- no començar mai per una lectura en veu alta, prioritzar sempre la lectura silenciosa **i només llegir en veu alta quan hi ha una bona comprensió del text**;
- llegir en veu alta amb ells: una possibilitat és distribuir la lectura per paràgrafs i llegir per torns;
- plantejar situacions en què hagin d'**escoltar primer el text i després llegir-lo en silenci**, de manera individual.

Sense perdre en cap moment de vista la concepció de la lectura com un diàleg entre lector o lectors i el text, considera sempre les dificultats que té el text que llegiu de manera conjunta. Si llegiu una història de ficció, un conte o un fragment de novel·la, per exemple, **facilitaràs molt la comprensió si aconsegueixes que el lector es faci una representació clara sobre els aspectes següents**:

- qui protagonitza l'acció,
- quins són els seus propòsits,
- quin és el propòsit principal i quins els secundaris,
- quina relació hi ha entre el protagonista (encara que pot ser més d'un) i els altres personatges,
- en quin context social i cultural es desenvolupa l'acció.

Si existeixen dificultats en algunes d'aquestes qüestions és possible que no s'entengui el contingut global del text. Per això convé que quan acompanyis la lectura procuris:

- **repetir** el nom del protagonista a fi de reconèixer qui és cada cop que entra en escena,
- **recordar** tot allò que ja se sap sobre el protagonista i **relacionar** les accions que duu a terme,

El camí que va del lector al text es recorre quan el lector relaciona la història del text amb la seva història personal i quan el lector disposa d'un espai per valorar de manera crítica el text.

Els textos que anomenem expositius tenen com a objectiu explicar com són o com funcionen les coses del món.

- ajudar a **distingir** quin és el propòsit del protagonista, quines són les seves intencions,
- **comentar** com actuen els personatges secundaris en relació al propòsit que persegueix el personatge principal,
- **fer referències** al context i a la manera com incideix en l'acció.

Facilitaràs els processos de comprensió quan a l'hora de seleccionar un text de ficció n'escullis un que presenti les característiques següents:

- personatges amb propòsits clars,
- pocs pronoms i citar el nom cada vegada que un personatge surt en escena,
- pocs personatges,
- identificació clara de cada personatge: bons i dolents, per entendre'ns,
- un món de referència conegut,
- un narrador de la història que l'expliqui sempre des de la mateixa perspectiva.

Si els textos de ficció expliquen històries creïbles, els textos que anomenem expositius tenen com a objectiu explicar com són o com funcionen les coses del món. Si un text explica com són els volcans o com viuen els tigres o com funciona l'energia eòlica, considerarem que és un **text expositiu**. En aquest cas la comprensió està relacionada amb:

- la capacitat de trobar la informació rellevant i organitzar-la,
- distingir les raons que apuntalen cada explicació,
- la capacitat de formular preguntes al text per tal d'establir connexions entre allò que ja se sap, la nova informació i allò que es vol saber,
- trobar dades i idees que donin una resposta raonada a les preguntes plantejades,
- valoració crítica dels textos.

Imaginem-nos un text que tracti sobre els volcans. Un bon lector haurà de saber **localitzar quina és la informació més rellevant i destacar-la**. La informació aportada pel text pot apuntalar o contradir allò que el lector ja sabia, o pot ser totalment nova per a ell; en qualsevol cas segur que obre una sèrie de qüestions que és important que es facin explícites. Per contrastar allò que ja se sap i allò que el text aporta, també pots recórrer als textos escrits. Pots plantejar, per exemple, que abans de llegir el text escriguin o dibuixin tot allò que saben en relació amb els volcans. Després, pots demanar que elaborin un quadre que contempli la nova informació, com ara aquest:

Els volcans	
Ja sabia que...	El text

Del contrast n'han de sorgir nous interrogants, per la qual cosa caldrà tornar al text o buscar altres fonts d'informació que ajudin a donar resposta a les preguntes plantejades. És important en aquest punt reconèixer els raonaments que les acompanyen i **prendre consciència del nou estat de coneixement que s'ha adquirit en relació a l'inici del procés**. Finalment, el lector també ha d'aportar la seva visió sobre els textos consultats, sobre la seva claredat, sobre les il·lustracions que els acompanyen, etc.

Tant els textos expositius com els de ficció reclamen unes determinades capacitats per part del lector. Les podem agrupar en tres apartats:

a. La distinció entre allò que és principal i allò que és secundari; l'habilitat per fer inferències: la possibilitat de reformular o dir amb paraules pròpies el que ja han dit altres.

b. La connexió de la informació nova amb allò que ja se sap; la perícia a l'hora d'establir relacions entre textos o informacions diferents.

c. La reflexió sobre com es duu a terme el mateix procés lector. Es tracta del que anomenem procés metacognitiu perquè el lector pensa en com fa la lectura i com procura resoldre les dificultats que sorgeixin. La reflexió metacognitiva se centra en qüestions com ara: de quina manera s'actua quan apareix un mot de significat desconegut?

També ha d'aportar la seva visió sobre els textos consultats, sobre la seva claredat, sobre les il·lustracions que els acompanyen, etc...

c) Una possible organització

Si ens representem ara com es pot dur a terme una sessió de lectura, atenent les consideracions fetes fins aquí, podrem precisar un procés que com a voluntari/ària anirà bé que tinguis present:

- La **selecció de llibres** és important. I la **presència de llibres a la sessió** també. No es tracta de presentar lectures de nens petits a alumnes que ja tenen una edat, sinó que tu, com a voluntari/ària que acompanya el procés lector, els ajudis a entrar en textos que puguin ser del seu interès perquè connecten amb qüestions personals o perquè enceten interrogants importants.
- Deixa clar **quins són els objectius de la lectura**. Es pot plantejar una sessió de lectura per descobrir la musicalitat de la poesia, per riure, per conèixer alguna cosa sobre els forats negres, per accedir a alguna informació, etc. Cada propòsit comporta una manera de situar-se davant de l'acte de llegir.
- **Distingeix entre la lectura silenciosa i la lectura per als altres**. La primera permet comprendre el text, mentre que la segona permet que el comprenguin els que escolten. Una bona lectura per als altres compleix tres requisits: és intel·ligible, expressiva i intel·ligent. Intel·ligible perquè s'entén. Expressiva perquè el lector se situa en el rol del personatge que representa (un monstre, per exemple, no pot fer la mateixa veu que una princesa). Intel·ligent perquè el lector sap modular la veu de manera que qui l'escolta sap si allò que diu és important.
- Crea un context que afavoreixi el diàleg del lector amb el text. **El text ha de parlar amb el lector, de manera que cadascú ha d'exposar la seva experiència personal sobre allò que es tracta**. Si ens referim a un text de por, anirà molt bé que el lector comenti què li fa por ara o què li feia por quan era petit. Són les mateixes pors que apareixen a la història? Si el text tracta sobre les serps, ens hem de

preguntar què sabem sobre les serps. Què ens imaginem sobre com viuen, sobre què mengen, sobre si totes tenen verí o no, etc.

- **Abans de començar a llegir pots plantejar preguntes relacionades amb el títol o els dibuixos**. Es pot aturar la lectura en un moment determinat i demanar que elaborin hipòtesis a partir de la informació que ja tenen. Més endavant caldrà constatar si les hipòtesis es confirmen o no. Després de la lectura podeu fer un quadre per organitzar la informació o una valoració crítica.
- Procura **plantejar qüestions que els facin anar més enllà del text**. Ens referim a preguntes del tipus: Què passaria si la història continués? Com seria la Terra si els volcans no haguessin existit?
- **Acompanya el procés de comprensió amb textos escrits**. No ens referim als resums finals que acostumen a no tenir massa sentit, sinó a textos que afavoreixin la reflexió. Aquests textos, com ja hem comentat, els pots demanar en qualsevol moment del procés. Abans de la lectura, per saber quines idees tenen; durant la lectura, per organitzar el pensament, per fer síntesis; després de la lectura, per recomanar a algú el text o per estructurar les noves idees.
- Fes que **parin atenció en les característiques formals del text**. Hi ha textos que estan formats per una sèrie seguida de paràgrafs i textos que no, com ara les llistes, els anuncis, mapes, taules, gràfics, etc. Cada tipus de text exigeix una lectura diferent. Comenta amb el lector de quina manera caldrà aproximar-se al text per treure'n la informació rellevant.
- Un cop finalitzada la lectura, pots proposar que **preparin la lectura en veu alta** per a una persona que no ha tingut encara accés al text. En aquest moment es tracta de debatre on cal posar l'èmfasi, quins fragments demanen més velocitat i quins requereixen una lectura més lenta, més pausada. Els comentaris al voltant d'aquestes qüestions incideixen, evidentment, en la comprensió del text, perquè no es pot llegir de manera adequada si abans no hi ha hagut un procés d'interiorització. Talment com succeeix amb els bons actors de teatre.
- **Afavoreix la reflexió sobre com es llegeix, sobre les estratègies que utilitzen**. Què fem quan no entenem una paraula? Quan ens hem perdut? Quan no recordem el rol d'un personatge? Quan llegim una informació que no entenem? Quan hi ha un nou concepte que no tenim clar?, etc.

El **procés d'acompanyament comporta ser al costat per donar tranquil·litat i seguretat**. En ocasions caldrà llegir per a ells, en ocasions amb ells i en ocasions escoltar-los. Sempre caldrà parlar dels textos sense la pretensió d'esgotar-ne el sentit. Acompanyar és un procés que demana paciència i confiança. El lector ha de saber que algú l'escolta no per sancionar-lo, sinó per **compartir amb ell l'experiència de reflexionar sobre allò que ens envolta i ens fa viure des de noves perspectives**.

En ocasions caldrà llegir per a ells, en ocasions amb ells i en ocasions escoltar-los.

2

El paper de mentor

Maribel de la Cerda Toledo

Tal com assenyalen alguns experts i nombroses recerques, llegir i entendre el que es llegeix és una qüestió bàsica per cursar amb èxit els estudis, alhora que esdevé fonamental per pal·liar les desigualtats socials.

Amb la teva participació al projecte contribuiràs a oferir resposta a aquesta necessitat fonamental. Ajudaràs un **infant a llegir millor i a gaudir de la lectura**. Una tasca senzilla, agradable i que ben segur podràs realitzar favorablement.

Per tal de facilitar la teva intervenció t'oferim aquesta guia amb informació específica sobre l'acompanyament i el treball de la lectura amb els infants. Un manual breu amb algunes recomanacions i indicacions sobre diverses qüestions fonamentals per a la relació d'ajuda. Esperem que el material et resulti útil i profitós. Bona feina!

Quins temes treballarem?

1. **El mentor**
2. **Els petits lectors!**
3. **Una bona relació**
4. **La lectura**
5. **Les sessions**
6. **Alguns recursos**
7. **Algunes dificultats freqüents**

1. El mentor

Qui és?

Un Referent: algú molt proper als infants que els acompanya en el procés d'aprenentatge i que els proporciona una atenció personal.

Quines són les seves funcions principals?

Reforç de la lectura: s'encarrega de treballar la competència lectora amb els petits.

Ajuda: guia i supervisa durant el procés educatiu,

té cura de l'altre i de la relació establerta i vetlla perquè

la interacció sigui positiva i s'assoleixin

els objectius definits prèviament.

Atenció individualitzada gràcies al format 1x1!

Algunes actituds bàsiques!

Atenció i creativitat: cal estar atent i respondre de forma encertada a les demandes i necessitats dels infants, adaptant les teves accions a les particularitats del moment i les característiques de cada infant.

Responsabilitat i compromís: els mentors són un punt de recolzament i un exemple per als petits. Així, és necessari considerar la importància del teu rol i desenvolupar les funcions adequadament.

Empatia i comprensió: en el tracte amb els petits en determinades situacions resulta imprescindible intentar posar-se al seu lloc, fent un esforç per entendre i contextualitzar algunes reaccions o comportaments. La paciència i la constància seran determinants en aquest sentit.

Paciència,
Assertivitat,
Comunicació,
Escolta activa,
Suport,
Cooperació,
Constància
...

2.

Els petits lectors

Què els crida l'atenció aprendre?

Els alumnes de cicle mitjà de primària tenen entre 8 i 10 anys. En aquesta etapa mostren molta curiositat vers l'observació i l'explicació dels fets i esdeveniments de l'entorn. Els infants van contrastant el que pensen amb la realitat i és per això que estan molt motivats per descobrir què passa al seu voltant i per què.

Què els agrada llegir?

Solen manifestar interès per temes com ara les aventures o les obres que tracten coneixements específics (textos expositius): el regne animal, les plantes o els descobriments són alguns exemples. A més, en aquest període comencen a escollir les lectures lliurement.

En les propostes per treballar la lectura cal aprofitar aquesta inquietud per descobrir i entendre el món!

Característiques de l'edat...

- Els nens i nenes tenen una noció del temps diferent a la dels adults. Per evitar que es cansin o s'avorreixin durant l'estona de reforç és recomanable **combinar diverses activitats**: lectura en veu alta, alguna activitat, diàleg...
- Cal **adaptar** les propostes al seu nivell i capacitats: s'han de sentir segurs, familiaritzats i amb confiança per llegir i superar amb èxit els exercicis proposats.
- Utilitzar lectures i estratègies que despertin l'**interès** resulta determinant en el desenvolupament de les activitats. I per conèixer les seves motivacions no hi ha res millor que compartir una conversa.

3. Una bona relació

Establir **una relació afectiva i un vincle positiu** entre voluntari/ària i infant és bàsic per a l'èxit de qualsevol intervenció educativa. I és que difícilment aprenem res d'algú a qui no apreciem. El treball de la lectura és fonamental i aquest requereix que es construeixi una **bona relació** amb els petits basada en la confiança i l'estima.

Fixa't en com està i com es mostra: si el veus content, trist, nerviós...

Aprofita la teva posició per ajudar-lo en tot allò que necessiti sempre que sigui possible.

Propiciar un bon clima: que els petits se sentin reconeguts, valorats i apreciats!

Proximitat i afecte

Per als infants el mentor representa algú que els ajuda en alguna qüestió concreta i molt més: algú amb qui poden parlar i compartir qüestions rellevants de la vida que van més enllà de l'activitat.

Com puc aconseguir una relació així?

De forma natural. El contacte regular farà que us aneu coneixent i apropant.

Però... i al principi? **Com es pot trencar el gel?**

Tot i que no hi ha cap fórmula aquí et donem algunes pistes...

- Inicialment podeu **parlar** de les aficions i de qüestions generals. De mica en mica ja anireu profunditzant en aspectes més significatius.
- **Demana-li què tal** li van les coses a l'escola, amb els amics, què fa a classe, si li ha passat alguna cosa interessant! Propicia espais i temps en què et pugui explicar coses de la seva vida.
- Tu també li pots explicar el que creguis convenient: l'**intercanvi** sol ser molt profitós i segur que contribueix a incrementar la proximitat entre vosaltres.

Però sempre amb **sentit comú**: respecta la seva intimitat i no forcis la relació!

Espontaneïtat i naturalitat solen ser les claus.

4.

La lectura

En què s'hauria de basar la teva intervenció educativa?

Doncs fonamentalment en dues accions complementàries que tot seguit t'expliquem.

1. Acompanyar-los!

Mitjançant l'activitat disposaràs d'un temps privilegiat per **treballar la lectura** individualment amb els petits.

Cal aprofitar al màxim aquesta estona però tal com trobaràs detallat al text **"Llegir amb ells"** d'en Juli Palou hem de tenir en compte algunes qüestions...

Hi ha tres formes d'**aproximar-nos als textos**: la literal, la inferencial i la cultural: "Llegir el que hi ha a les línies, llegir entre línies i llegir rere les línies". Com a mentor hauràs d'integrar les tres dimensions però considerant que no es pot treballar tot a cada text.

Hauràs d'estar molt atent a les **necessitats específiques** de cadascun dels infants: adequar el que es fa i com es fa al nivell i al ritme és fonamental perquè ningú es perdi pel camí!

El **procés d'ensenyar i aprendre** a llegir és llarg i complex. Donar seguretat i tranquil·litat als joves lectors combinat amb grans dosis de paciència i confiança permetran progressar de mica en mica!

2. Facilitar-los una experiència educativa positiva!

Es tracta de proporcionar als petits **un repte que puguin superar** favorablement. Prendre consciència que un està capacitat per fer el que li encomanen genera efectes molt positius en l'autoestima així com en l'actitud que es té vers l'activitat!

Com podem contribuir a aquesta vivència favorable?

Confiança: no hi ha res millor per aprendre i motivar-se que tenir algú al costat que ens ofereixi seguretat, mostres d'afecte, reconeixement i que valori l'esforç realitzat. Cal proporcionar un espai als infants en què no tinguin por d'equivocar-se, puguin participar i realitzar les activitats sense pressions. Només amb un clima distès i relaxat els infants podran progressar de forma constructiva i profitosa.

Reforç positiu: als processos educatius resulta fonamental per als estudiants que l'educador els recordi tot el que saben fer i fan bé. Així, cal animar els infants a continuar i a superar les dificultats que puguin sorgir. Els missatges positius que informin sobre els progressos assolits i el suport incondicional resultaran dos potenciadors en l'aprenentatge i la motivació dels petits!

Generalment ens costa acceptar les pròpies errades però el cert és que són imprescindibles per progressar. Ningú neix sabent i per aprendre cal arriscar: **facilita al teu infant l'oportunitat de provar i avançar plegats**!

5. Les sessions

Ara que ja sabem què hem de fer i quins aspectes han de guiar la nostra intervenció cal que ens formulem una pregunta: **com ens plantegem el dia a dia amb els nostres infants?**

La veritat és que no hi ha una resposta concreta, però tot i així et recomanem una estructura bàsica que et pot servir de guia per al desenvolupament de les sessions.

La **flexibilitat** i la **capacitat d'adaptació** als infants, al seu ritme, al nivell, als interessos i a les necessitats, és el que veritablement ha d'orientar la teva acció!

1. La trobada

Proximitat i coneixement de l'altre!

Pots destinar els primers moments de la sessió a parlar amb l'infant. Com hem vist, la vostra relació serà bàsica i és per això que cal dedicar les estones i els esforços necessaris en la seva construcció. Una forma molt positiva de **consolidar la relació** és a través del diàleg i l'intercanvi.

Així, pots aprofitar aquest moment inicial per conèixer-vos una mica més: compartir qüestions de la vida quotidiana o parlar sobre les vostres aficions són alguns exemples dels temes que podeu abordar plegats.

Informació important!

Pots aprofitar el començament de la sessió per **profunditzar en l'activitat**. Explicar el que es farà, la metodologia que s'emprarà o els objectius que es pretenen assolir, són informacions que resulten molt rellevants per als infants. Aquest tipus d'aclariments ajuden els infants a entendre què han de fer i com, i optimitzen la posada en pràctica de l'activitat. També pot ser un bon moment per recordar què vàreu treballar la darrera sessió i com va anar.

2. L'activitat

Aquesta segona fase es correspon amb l'**acompanyament lector**: la lectura i el treball conjunt en relació als textos.

Algunes idees bàsiques...

- **Preparar prèviament les activitats**. Encara que és probable que durant el transcurs de les sessions hagis de modificar i afegir variacions, cal que portis planificat el seu desenvolupament. Com distribueixes el temps, quins exercicis faràs o els materials que necessitaràs són aspectes que no es poden improvisar!
- **Partir de l'interès i dels coneixements previs dels infants**. En els processos educatius resulta imprescindible partir del que motiva i saben els infants. L'atracció i la familiaritat amb els continguts afavoreixen el seu aprenentatge significatiu a la vegada que permeten avançar progressivament en la complexitat del que es treballa.
- **Vigilar amb la dificultat.** Si el que volem és afavorir una experiència d'èxit amb els infants, cal proposar lectures i activitats adequades al seu nivell.
- **Facilitar un ambient favorable.** Durant la interacció és important que els infants se sentin còmodes. Una relació propera i cordial, conjuntament amb activitats motivadores i interessants, seran dos elements fonamentals.
- **Connectar les lectures amb l'experiència.** Aprofita els temes que es plantegin als textos per parlar amb els nens i nenes sobre qüestions significatives a la seva vida. Establir vincles entre l'experiència vital i allò que mostra la lectura et permetrà abordar temàtiques que potser d'una altra manera et seria difícil.

Fem memòria...

- Tot i la inexistència d'un mètode específic per treballar la lectura amb els infants, a continuació recollim algunes idees que et poden ajudar a l'hora d'exercir la teva funció com a mentor...
- La **selecció dels llibres** és molt important. Intenta escollir aquells que resultin atractius per al lector i que despertin el seu interès!

  Apropa els llibres a l'infant i aprofita la diversitat de materials i de gèneres. Combinar l'ús de la poesia, les cançons, la narrativa, els llibres de coneixements o els àlbums il·lustrats contribuirà a fer de la lectura una activitat atraient i seductora!
- Abans de llegir parla amb l'infant sobre la lectura. Pots fer preguntes a propòsit del títol o les imatges. Aquest **primer contacte** afavorirà els processos de comprensió posteriors!
- Cal que deixis clars els **objectius de la lectura**. Cada propòsit comporta una manera de situar-se davant de l'acte de llegir i unes activitats determinades.

  Podem llegir per obtenir informació precisa, per plaer, per comunicar un text, per seguir instruccions, per formar-nos una opinió... Cal saber trobar les estratègies adequades per comprendre i treballar amb els petits cada tipus de text!
- Però sobretot recorda: **variació i adequació**. Durant el transcurs de l'activitat siguem creatius i posem en joc la diversitat de recursos, materials i estratègies existents!

  Combina la lectura en veu alta amb la lectura silenciosa. Si té moltes dificultats pots llegir tu primer o fins i tot establir torns de lectura.

3. El comiat

És probable que després del període dedicat al treball de la lectura el nen o la nena acabi una mica cansat. Durant el desenvolupament de la sessió haurà llegit i dut a terme diferents activitats, el que comporta sense dubte una feina intensa.

Així, a mesura que el temps es vagi esgotant hauràs de vigilar com es mostra l'infant i quan vegis que sigui convenient, donar per tancada l'activitat.

Hi haurà dies que els infants es cansaran aviat. D'altres potser et faltarà temps per acabar tot el que tenies pensat. No pateixis, és totalment normal: mantingues una **actitud oberta als canvis i modificacions** que puguin sorgir a la pràctica.

La part final de la sessió la pots destinar a realitzar una **valoració conjunta**. A reflexionar i parlar amb l'infant sobre com ha anat: què ha anat bé i què es pot i és necessari millorar.

Cal informar l'infant dels seus progressos i millores, però també cal **fer-lo conscient** de tot allò sobre el que encara ha de treballar. Els comentaris sobre l'actitud, el comportament o algunes recomanacions sobre la lectura poden contribuir a optimitzar la tasca i l'aprenentatge de les nenes i els nens!

6. Alguns recursos

El carnet de lectura

Per tal de **valorar** la feina i l'actitud del teu infant pots confeccionar un material molt senzill però de gran utilitat. Es tracta d'una graella en la qual, a partir de gomets de diferents colors i algunes observacions específiques, reflexioneu sobre com ha anat l'activitat.

Els **colors dels gomets**:

Verd: quan tot hagi anat molt bé.

Groc: quan la sessió hagi anat regular.

Vermell: quan alguna cosa no hagi funcionat del tot.

Els **comentaris** poden ser de reforç positiu: Molt bé! Et felicito! Segueix així!

O també poden incloure informació sobre allò que cal millorar: Has d'estar més atent! T'hauries d'esforçar una mica més!

A continuació us adjuntem un **exemple** de carnet que fan servir a l'Escola Virolai de Barcelona a l'experiència de l'Apadrinament de la lectura:

No dubtis que els infants s'esforçaran per tenir un carnet on el verd sigui el color predominant i a partir dels teus comentaris i observacions obtindran informació essencial per millorar la seva feina!

Més pistes...

Si el que volem és afavorir el gust per la lectura dels infants hauríem d'**evitar** coses com...

- Destacar els seus errors de forma sistemàtica.
- Menysprear els seus gustos.
- Demanar-los activitats massa acadèmiques.
- Recordar-los constantment els beneficis de la lectura.
- Proporcionar lectures inadequades al seu nivell o interessos.

Contràriament hi ha una sèrie d'**estratègies** que ens poden ajudar a l'hora de treballar amb els infants com ara...

- **Negociar** amb ells les lectures. Donar-los l'oportunitat de proposar els materials per treballar.
- Utilitzar el **joc** com a recurs motivador i dinamitzador dels processos d'aprenentatge. Les sopes de lletres, els mots encreuats, el penjat, els enigmes, treballar a partir de suposicions, canviar els finals o reelaborar textos poden ser alguns recursos interessants.
- **Animar-los i motivar-los**: que siguin conscients dels seus avenços i encerts!
- Afavorir la seva **participació**: ells són els principals protagonistes del procés educatiu.
- Emprar **recursos variats** a l'hora de llegir: notícies, revistes, novel·les, contes, llibres de text, llibres de consulta sobre temes específics, escrits dels alumnes, imatges, lletres de cançons... Hi ha infinitat de materials disponibles engrescadors per treballar!

Tres aspectes resultaran claus en la teva tasca d'acompanyament: **sentit comú, creativitat i imaginació**. No tinguis por de provar nous recursos, mètodes i estratègies per treballar amb el teu infant!

7. Algunes dificultats freqüents

Els processos de mentoria resulten molt favorables a l'hora de treballar amb l'alumnat. Els **mentors** esdevenen una figura molt propera als infants: algú que els ensenya coses però amb qui poden compartir aspectes que depassen allò acadèmic. L'infant et considerarà el seu "mestre". Això sí, un mestre molt peculiar. Aprofita aquesta posició particular i tot el que permet treballar!

Però tot i els efectes positius derivats de la teva actuació educativa, a continuació ens agradaria centrar-nos en algunes de les **dificultats** més freqüents que et pots trobar a la pràctica diària.

La proximitat

El fet que per als infants siguis un agent educatiu proper juga molt a favor en el desenvolupament de les activitats, però en determinades situacions també pot jugar en contra.

> L'**autoritat**, la **gestió de la confiança** i la necessitat de **mantenir uns límits** sovint esdevenen eixos sobre els quals hauràs de treballar amb insistència. Amb la teva intervenció l'infant haurà d'aprendre a escoltar-te, a fer-te cas, a respectar-te i, en definitiva, a mantenir una actitud que et permeti exercir el rol educatiu d'ajuda.
>
> No és una tasca fàcil i tampoc disposem d'una fórmula màgica que ens permeti orientar-te en aquest sentit. La resposta encertada l'has de trobar tu, ja que dependrà de la situació concreta, de la teva relació particular amb el nen o dels seus trets personals, entre d'altres qüestions. Tot i així una recomanació: **paciència i constància**! En educació els objectius s'assoleixen amb el temps i després d'invertir grans dosis d'energia!

Intenta no perdre els nervis! Si una situació et supera fes tot el possible per donar-li la volta. Per exemple, si tens dificultats perquè faci un exercici, canvia l'activitat. Si el problema és que el teu infant està nerviós i es mostra agitat, parleu o fins i tot si és convenient, sortiu a passejar. Treballant amb persones el més habitual és que les coses no surtin com teníem pensat. I no passa res! És totalment normal. **Comunicació i comprensió**. I si finalment no te'n surts, no dubtis a demanar suport.

La lectura

Encara que hem insistit molt en la importància de destinar el temps que faci falta a tenir cura de la relació amb el teu infant, no podem oblidar el pes que ocuparà el reforç de la lectura. I en aquest sentit quines són les **dificultats més freqüents** amb les que et pots trobar?

El meu infant no vol llegir... Tot i que és una situació poc habitual et pots trobar davant la negativa a llegir per part de l'infant. Potser ha tingut una jornada escolar intensa i està cansat o potser li fa vergonya. Si es tracta d'una situació puntual pots modificar el temps dedicat a la lectura dins la sessió. Si pel contrari es tracta d'una situació habitual hauràs de motivar i animar l'infant perquè s'interessi per la lectura. Mostra la seva importància: com llegir ens fa més lliures i ens permet conèixer el món. Ensenya-li com llegir és divertit ja que posa en joc la imaginació i la fantasia. Segurament si el teu infant veu la utilitat i gaudeix amb l'activitat acabarà per participar sense problemes!

Li costa entendre l'idioma... Avui dia a les aules conviuen nens i nenes de diferents procedències. Aquesta diversitat ofereix elevades possibilitats educatives, perquè esdevé una font indiscutible de riquesa, intercanvi i aprenentatges essencials. Però a la vegada, aquesta pluralitat requereix que adaptem la nostra intervenció a les necessitats concretes de la persona que tenim al davant. Si el teu infant presenta dificultats per entendre i parlar el català treballar la lectura des de bon començament potser no és la millor opció. Així doncs, pots centrar les sessions a treballar oralment la llengua i a mesura que vagi progressant incorporar la lectura de forma gradual. Com hem anat repetint: l'adequació als nivells és fonamental per a l'èxit!

Em parla en castellà... A vegades, durant la sessió LECXIT us podeu trobar que el vostre infant empri el castellà per a comunicar-se amb vosaltres. Aquesta situació es deu a que sovint és la llengua que utilitzen els alumnes per a relacionar-se i expressar-se habitualment. També pot ser que sigui la seva llengua materna i davant persones properes, "s'activi" gairebé de forma automàtica i sense pensar. Sigui com sigui, caldrà que des del primer dia parleu entre vosaltres en català: si des de l'inici l'establiu com la llengua vehicular de la vostra relació, assegurareu amb més probabilitat que es mantingui estable durant les sessions. Tot i així, sempre que els petits canviïn, no dubteu a recorda'ls-hi que heu de parlar en català. En aquest sentit, acompanyar el recordatori amb una broma i un somriure pot ser un bon recurs per a que "canviïn el xip" sense dificultats!

8. Per acabar

En aquest darrer punt adjuntem un esquema final en el qual apareixen algunes de les idees clau que hem anat treballant al llarg del document. Esperem que t'aporti una visió general i integradora dels continguts desenvolupats fins al moment!

Ser mentor/a
Implica

Ajudar i acompanyar en la lectura els infants

Treballar la **competència lectora**

Proporcionar una **experiència educativa positiva**

Com assolir-los?

No disposem d'un mètode específic però sí d'algunes orientacions...

- Proposar activitats diverses i que resultin motivadores.
- Utilitzar recursos i materials variats: còmics, contes, notícies, cançons...
- Combinar estratègies diferents: lectura en veu alta, lectura conjunta, lectura silenciosa...
- Propiciar un clima favorable impregnat per la confiança i el reforç positiu.
- Seleccionar llibres atractius i interessants.
- Preparar i explicar amb claredat les activitats.

Algunes actituds fonamentals:

Flexibilitat i adequació

Paciència i constància

Compromís i responsabilitat

Sentit comú i naturalitat

Creativitat i imaginació

Atenció i tranquil·litat

Construir i mantenir una **bona relació** amb els petits

Basada en...

- L'afecte i la proximitat
- L'intercanvi i el coneixement mutu
- El diàleg

Coses que no pots oblidar...

- Adaptar què fas i com ho fas al ritme i nivell del teu alumne.
- Partir dels seus interessos i motivacions.
- Afavorir els processos de reflexió i valoració conjunta.
- Gestionar favorablement els conflictes que es puguin originar.
- Vetllar per una interacció positiva.

3

Propostes d'activitats

Mònica Badia Cantarero
Enric Queralt Català

Al llarg del dia llegim molt, de vegades sense adonar-nos-en i tot. Quan llegim apliquem, amb un grau més o menys elevat de consciència, moltes i diverses estratègies de lectura que vénen determinades pel tipus de text i pel propòsit que ens va atansant a aquell text. No llegim igual una cartellera del cinema (on busquem informació sobre una pel·lícula determinada), que un diari (que fullegem mentre fem un cafè tot fent camí cap a un articulista que ens agrada), que un prospecte d'un medicament que no hem pres mai (del qual no en coneixem els efectes secundaris, ni les interaccions, ni les dosis recomanades…). Llegir de manera eficaç demana saber trobar, per a cada tipus de text, les estratègies adequades per comprendre'l. Llegir amb un determinat propòsit implica col·locar-te d'una determinada manera davant la lectura i desplegar un seguit d'estratègies lligades a aquell propòsit i a aquell tipus de text. Això només ho saben fer els lectors competents. A Solé (2009) es descriuen nou propòsits de lectura diferents. Nosaltres encara n'hi afegiríem un altre, el desè, la **lectura crítica**.

Llegir de manera eficaç demana saber trobar, per a cada tipus de text, les estratègies adequades per comprendre'l.

Hem organitzat les propostes de lectura que us presentem. Ho hem fet a partir de dos criteris: aquests 10 propòsits i els tres blocs que permetran als infants esdevenir lectors competents: aprendre a llegir o saber llegir (SL), llegir per aprendre o competència informacional (CI) (buscar informació als llibres, cercar recursos al web...), i llegir per gust (LG).

Propòsits de lectura[1]

- Llegir per obtenir una informació precisa.
- Llegir per seguir unes instruccions.
- Llegir per obtenir una informació general.
- Llegir per aprendre.
- Llegir per revisar un escrit propi.
- Llegir per plaer.
- Llegir per comunicar un text a un auditori.
- Llegir, en veu alta, davant d'un auditori.
- Llegir per informar el que s'ha comprès.
- Llegir per formar-se una opinió (lectura crítica).

Aquestes activitats estan organitzades segons uns criteris; això s'ha fet per tal de facilitar la tasca del mentor/a a l'hora de cercar les activitats, però no hi ha un ordre d'execució preestablert; només hi ha dues activitats que s'han de dur a terme en un moment determinat: la "tutoria de lectura", a l'inici, i les "reflexions", al final. La resta d'activitats es poden realitzar en el moment que es cregui oportú.

[1] Isabel Solé. *Estrategias de lectura*. Barcelona: Editorial Graó, 2009.

Cada proposta està recollida en una fitxa. A cada fitxa trobareu els camps següents:

- Títol de l'activitat.
- Descripció general (el perquè s'ha triat aquesta activitat).
- Durada aproximada.
- Objectius didàctics (què pretenem que aconsegueixin els infants amb aquesta activitat).
- Desenvolupament (tots els passos a seguir).
- Orientacions d'intervenció (petits consells).
- Materials.
- Aneu més enllà... (la possibilitat que l'activitat es pugui ampliar cap a d'altres aspectes).

Recomanem, sobretot, que no es pretengui posar a la pràctica la totalitat de les propostes. Cada infant és diferent, i potser hi haurà algunes activitats que considerareu oportú no realitzar. Hi ha suficients propostes per poder escollir.

Recomanem, també, que us prengueu un temps per llegir, amb calma, la fitxa de l'activitat que fareu abans de dur-la a la pràctica; d'aquesta manera els infants us notaran segurs de la tasca que feu, i respondran millor.

Un aspecte fonamental és la comunicació: totes les activitats estan pensades perquè hi hagi un diàleg entre mentor/a i infant: **parlar del que s'ha llegit, es llegeix i es fa, és fonamental.**

En aquest sentit hem dissenyat dues activitats: la "tutoria de lectura" i les "reflexions"; la primera per conèixer millor els infants i connectar amb els seus interessos i necessitats; la segona perquè els infants reflexionin sobre què els ha aportat la participació al projecte. Ambdues es poden fer, només, a nivell oral, com una conversa, entre el mentor/a i l'infant.

Tot i que d'algunes activitats (com ara les endevinalles) se'n donen exemples concrets, és important que els infants s'acostumin a escollir allò que volen llegir, procureu no quedar-vos, només, amb l'exemple.

A la taula següent trobareu el llistat de les activitats, els propòsits de lectura que contempla cada una, i els aspectes de la lectura que treballa.

Activitats	Objectius de lectura										Àmbit de la lectura		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	SL	CI	LG
1. Tutoria de lectura						■		■			■		■
2. Un conte il·lustrat						■							■
3. El "llibre a bocinets"						■							■
4. Llibres d'imaginació i coneixements			■	■								■	
5. Explorem els llibres de coneixements:els índexs	■			■							■	■	
6. Escrivim un conte curt					■	■					■		■
7. Triangles de paraules											■		
8. Llegim un còmic: "Pesquis i Baliga"						■		■			■		■
9. Lectura d'endevinalles		■				■		■			■		■
10. Gaudim de la poesia (I)						■	■	■			■		■
11. Llegim articles de revistes			■			■						■	■
12. Lectura expressiva d'una notícia							■	■			■		
13. Buscar les idees principals				■							■		
14. Text expositiu: "Els gupis"			■	■							■		
15. Llegim un text instructiu: juguem?		■		■							■		
16. Llegim una lliçó de medi	■								■		■	■	
17. Explorem una biblioteca virtual (I): Portal infantil Gènius (DIBA)			■	■		■						■	■
18. Explorem una biblioteca virtual (II): Biblioteques Públiques de Salt			■	■		■						■	■
19. Una enciclopèdia telemàtica: enciclopèdia.cat	■			■							■	■	
20. Coneixem un web d'animació a la lectura: Què llegeixes?			■			■							■
21. Web de jocs: Biblioteques Públiques de Salt	■												■
22. Anem de museus	■	■	■	■								■	
23. Quin temps farà demà? Meteocat	■			■								■	
24. Llegim un article d'una revista de ciències telemàtica: Eureka	■		■	■							■	■	
25. Veiem una notícia a l'InfoK	■		■	■							■	■	
26. Vídeo Quèquicom: "Maleïts polls!!!"	■			■								■	
27. Karaoke Club Super3						■							■
28. Audiollibres						■							■
29. Organitzem un club de lectura						■							■
30. Gaudim de la poesia (II)						■	■	■			■		■
31. Reflexions de final de curs	■			■							■	■	

1. Tutoria de lectura: una proposta per començar a conèixer-se.

Descripció general:	Activitat que pretén que l'infant i el mentor es coneguin millor. Consisteix en una conversa al voltant dels gustos lectors de l'infant.
Durada aproximada:	30 minuts.
Objectius didàctics:	Conversar al voltant de la lectura i dels llibres. Expressar els propis gustos lectors.
Desenvolupament:	Cal un ambient relaxat i còmode. Et pots presentar a l'aula amb un llibre teu sota el braç, i ensenyar-lo a l'infant: "Mira, aquest és el llibre que m'estic llegint jo ara, es diu... i tracta de...". "I tu, que t'estàs llegint alguna cosa?". La conversa pot continuar, amb caire distès. Adjuntem un exemple de possibles preguntes a l'annex 1.
Orientacions d'intervenció:	Cal un ambient relaxat i distès, i afavorir la conversa de l'infant.
Materials:	Preguntes annex 1.
Aneu més enllà...	A partir de les demandes de l'infant, pots llegir regularment fragments de llibres de la tipologia que li agraden.

Annex fitxa 1: **Tutoria de lectura**	**Guió de les preguntes que pot fer el mentor a l’infant (oralment):** T’agrada llegir? Creus que és important saber llegir? Ets capaç de llegir una hora seguida? Per què? T’agrada llegir en veu alta o prefereixes fer-ho en silenci? Qui llegeix a casa teva? Quan ho fa? On ho fa? T’agrada llegir a la classe al davant dels teus companys? Et poses nerviós/a quan llegeixes? Preferiries no haver-ho de fer? Trobes que et costa llegir? Què és el que més et costa de la lectura? Creus que ho podries millorar? Què et sembla que podries fer? Jo t’hi podria ajudar? Com? T’agradaria que llegíssim d’una altra manera? De quina? Has anat mai a una llibreria? Tens un tipus de llibre que t’agradi més que els altres? T’agradaria que algun dia parléssim d’un llibre que t’hagi agradat molt? T’agradaria que jo et recomanés llibres i que en parléssim tu i jo, de si t’han agradat o no?

2. Un conte il·lustrat.

Descripció general:	Hi ha molts nens i nenes que, si no és a través de l'escola, no tindran mai l'oportunitat de gaudir de la lectura d'un conte il·lustrat, amb imatges de qualitat. Aquesta activitat pretén afavorir que l'infant gaudeixi, doncs, de la lectura a partir d'un conte il·lustrat. A manera de guia general, us podria servir per a qualsevol conte. Hauríeu de buscar sempre, però, algun conte de qualitat (veure les orientacions d'intervenció).
Durada aproximada:	30/45 minuts.
Objectius didàctics:	Gaudir amb l'escolta de contes. Llegir les imatges d'un conte il·lustrat.
Desenvolupament:	**Abans d'explicar el conte:** • Parleu sobre el títol del conte. "Què us suggereix?". • Observeu la coberta: mireu la il·lustració de la portada. "De què deu tractar? El coneixeu?". • Formulació d'hipòtesis sobre la història que explicarà el conte, a partir de fullejar-lo amb una certa rapidesa. **Mentre llegim el conte:** • Atura la lectura, de tant en tant, en moments importants i formula-li preguntes que incitin a fer inferències, prediccions (lògiques i versemblants, no pas exactes) sobre allò que passarà, a partir de la pròpia història i de les imatges: "Com és que...?" "Què passarà amb...?" A mesura que avanceu en la lectura aneu verificant les hipòtesis formulades tant a l'inici com al llarg de la lectura. Si s'escau, reformuleu-les.

	Després de llegir el conte: • Parleu de la història, del relat, de si li ha agradat o no, i sobretot ajuda'l a formular "perquès" que justifiquin la seva opinió en un sentit o en un altre. • Fes-li explicar quin és el seu llibre preferit i que ho comparteixi amb els companys. I, també en aquest cas, sobretot, els perquès. • Podeu parlar de com estan fetes aquestes il·lustracions, del seu grau de realisme, de la tècnica que s'ha emprat per fer-les, de la llum, dels colors, etc. • Podeu entrar al web de l'il·lustrador/a i veure els diferents estils que utilitza, així com al de l'autor/a.
Orientacions d'intervenció:	Es tracta de gaudir de l'activitat, i per tant, llegir de forma lúdica, tranquil·la, sense presses. Busca un espai còmode i a prop de l'infant, i deixa que assaboreixi la història. Evita, SOBRETOT, fer-li fer un "treball escrit" posterior a l'activitat, amb preguntes de comprensió literals, resums... ja que aquestes activitats, lluny d'afavorir el gust per llegir, causen l'efecte contrari.
Materials:	Editorials que tenen bons àlbums il·lustrats en els seus catàlegs: Kalandraka Kókinos Joventut Baula
Aneu més enllà...	Hi ha il·lustradors que destaquen molt. Podeu visitar els seus webs i buscar algun dels seus llibres: Chris Van Allsburg http://www.chrisvanallsburg.com/flash.html Benjamin Lacombe http://www.benjaminlacombe.com/ Rebeca Dautremer http://www.rebeccadautremer.com/ Roger Olmos http://rogerolmos.blogspot.com/ Rebeca Luciani http://www.rebecaluciani.es/

3. El "llibre a bocinets".

Descripció general:	Sentir llegir un lector "expert" és una de les activitats que més afavoreix les ganes de llegir i, alhora, "ensenya a llegir". Un llibre interessant, llegit a estones, només pel plaer de llegir i escoltar, sense cap treball, ni anterior ni posterior.
Durada aproximada:	10 minuts.
Objectius didàctics:	Afavorir el gust d'escoltar lectures. Escoltar amb atenció la lectura d'un "expert".
Desenvolupament:	• Presenta't un dia amb un llibre sota el braç i, sense dir res, deixa'l damunt la seva taula. • Possiblement l'infant se n'adonarà i et demanarà què és i per què. • Li pots demanar si li agrada que li llegeixin, i proposar-li si li agradaria escoltar, cada dia, una estona la teva lectura, un "bocinet". • Llegeix el trosset previst i interromp la lectura en un moment interessant, porta un punt de llibre. • A la sessió següent, en pots llegir un altre bocinet, a l'entrar o abans de marxar. • El "llibre a bocinets" pot tenir un prestatge o un lloc especial: una bossa amb un rètol, una capsa bonica...
Orientacions d'intervenció:	Poseu-vos còmodes, tant ell/a, com tu. Que l'infant es posi davant teu, que et vegi "de cara", i no pas de costat. L'important ha de ser la lectura i l'escolta i, per tant, no interrompis la lectura per res, no vagis llegint i mostrant-li les imatges. Si vols, en finalitzar el fragment del dia, aleshores sí, podeu mirar les imatges i parlar-ne.
Materials:	Llibres adequats a la seva edat.
Aneu més enllà...	Es pot establir com un ritual d'inici o acabament de les sessions. En finalitzar el llibre se'n pot fer un col·loqui, parlar de l'autor, dels personatges.

4. Llibres d'imaginació i de coneixements.

Descripció general:	Conèixer la tipologia de llibres pot ajudar els infants a saber quin tipus de llibre poden utilitzar per a determinats usos: per llegir per gust (hi ha nens/es que prefereixen els llibres d'imaginació, d'altres els de coneixements), per cercar informació...
Durada aproximada:	30 minuts.
Objectius didàctics:	Classificar els llibres en llibres d'imaginació i de coneixements. Distingir les característiques dels llibres d'imaginació i de coneixements.
Desenvolupament:	• Presenta't amb un lot de llibres: d'imaginació i de coneixements (15 o 20). • Per introduir l'activitat, podeu reflexionar amb quins propòsits es llegeix: "Per què llegeixes tu? Només llegeixes contes? I quan has de buscar informació, com ho fas? I si no tens internet?". • Fes-lo adonar que els llibres que aporten informació són els de coneixements. • Escampa els llibres damunt de la taula i deixa-li una estona perquè els explori. • Passada aquesta estona, intenta que faci dues piles de llibres, d'imaginació i de coneixements. Parleu-ne, que justifiqui per què els ha posat a cada pila.
Orientacions d'intervenció:	Un cop fetes les piles, podeu encara anar més enllà: analitzeu els llibres de coneixements: si tenen molt de text o poc, si tenen imatges, com són, si també formen part d'una col·lecció, quins altres títols en formen part...
Materials:	Llibres adequats a la seva edat, d'imaginació i de coneixements.
Aneu més enllà...	Si al centre hi ha biblioteca escolar, podeu parlar amb el bibliotecari/ària i demanar que us expliqui on poden trobar els llibres de coneixements i d'imaginació.

5. Explorem els llibres de coneixements: els índexs.

Descripció general:	Llegir per aprendre es pot fer amb diferents suports. Els llibres de coneixements, sobretot els escolars, tenen índexs. Serà bo que l'infant aprengui a utilitzar-los. Us podeu basar en el tema que estiguin treballant a coneixement del medi.
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Cercar informació en els llibres de coneixements. Aprendre a utilitzar els índexs dels llibres per trobar informació.
Desenvolupament:	• Pots portar diferents llibres de coneixements relacionats amb el tema que estan treballant a coneixement del medi o que li interessi (demana la col·laboració de la biblioteca de l'escola o de la biblioteca pública). • Deixa-li una estona per explorar lliurement els llibres. "De què parlen? Tenen imatges? Tenen text?". • Demana-li alguna informació concreta: "Hi ha algun llibre que expliqui...?". "Com ho podríem saber, sense haver de llegir tot el llibre?". Ves-lo conduint i fes-lo adonar que existeix l'índex i quina funció té. • Que vegi i comprovi com es pot utilitzar.
Orientacions d'intervenció:	Hi ha enciclopèdies temàtiques (*Superè*, per exemple), tenen sumaris i índexs alfabètics molt clars i entenedors.
Materials:	Llibres de coneixements i enciclopèdies temàtiques.
Aneu més enllà...	Podeu explorar els índexs dels seus llibres de text.

6. Escrivim un conte curt.

Descripció general:	Quan escrivim un text, normalment, l'anem revisant mentre l'escrivim i també quan l'hem acabat, abans de donar-lo per bo. Aquest propòsit de lectura, llegir per revisar un text escrit, cal treballar-lo donant-li la motivació necessària: si els textos s'escriuen només per anar a la carpeta serà difícil que trobin sentit a la necessitat d'acostumar-se a fer-ho. En canvi, si els proposem d'escriure'ls per penjar-los en un web, la cosa canviarà, i molt. El web "Una mar de contes" està farcit de contes infantils de tot tipus, i és un bon recurs per llegir.
Durada aproximada:	60 minuts.
Objectius didàctics:	Gaudir amb la lectura de contes. Planificar l'escriptura d'un conte. Aprendre a llegir per revisar l'esborrany del conte.
Desenvolupament:	Presenta a l'infant el web "Una mar de contes": http://www.totcontes.com/ Deixa que l'explori lliurement, quins apartats té, quins contes hi ha. Després de compartir la lectura d'algun, li pots proposar si li agradaria escriure'n un ell, amb la teva ajuda, és clar. Cliqueu la pestanya "envia'ns un conte" i s'obrirà un formulari. Seria bo que primer l'escrivís en un document en Word, per tal de poder-lo revisar. La seqüència podria ser la següent: • Pensar i seleccionar els personatges del conte, el lloc on se situarà l'acció i els "temps": en quina època i quina durada tindrà el conte (p. ex.: passarà tot en un dia). • Pensar i concretar quin problema (o fet) desencadenarà el nus del relat. • Escollir una fórmula d'inici i d'acabament . Podeu consultar-ne a: http://bibliopoemes.blogspot.com http://acontarcontes.wikispaces.com

	• Planifiqueu les tres parts del conte: el plantejament, el nus i el desenllaç. Què passarà a cadascuna. • Redactar l'esborrany i revisar-ne les propietats textuals: - L'adequació: es veu clarament que es tracta d'un conte? - La coherència: cada part del conte comença i acaba? • Conté tot el que heu previst? Les idees estan ordenades? - La cohesió: Les frases són completes? Estan ben relacionades, les unes amb les altres? - La correcció: si el lèxic és adequat i precís, si les errades ortogràfiques són proporcionals a l'edat de l'alumne.
Orientacions d'intervenció:	Escriure és una activitat complicada, tingues-ho present tothora. Un bon relat no és qüestió d'imaginació sinó que és qüestió, sobretot, de conèixer i saber seguir un procés ordenat de treball. Per tant, caldria que tu l'ajudessis i, alhora, li fessis de guia.
Materials:	Ordinador amb connexió a internet.
Aneu més enllà...	Es pot fer un recull amb els contes que hagin escrit els infants, editar-los, imprimir-los, enquadernar-los i lliurar-lo a la biblioteca de l'escola.

7. Triangles de paraules.

Descripció general:	Quan comencen a llegir, els infants llegeixen lletra per lletra, cosa que dificulta la seva comprensió lectora. Alhora, però, mantenen activa una altra estratègia de lectura: el reconeixement global de les paraules més familiars i conegudes. L'objectiu de l'activitat és ensinistrar el comportament de l'ull, de manera que, d'una sola fixació, vegin el major nombre de lletres possible. Aquests triangles són grups de paraules, ordenades de menor a major número de lletres. Es llegeixen de dalt a baix, sempre fent una sola fixació. D'aquesta manera s'aconsegueix, de mica en mica, eixamplar el camp visual.
Durada aproximada:	15 minuts.
Objectius didàctics:	Ampliar el camp visual. Acostumar-se a reconèixer paraules globalment.
Desenvolupament:	• Dóna a l'infant un triangle de paraules. • Deixa-li 5 minuts perquè les llegeixi i se les prepari, explica-li que haurà de procurar no llegir lletra per lletra, sinó d'un sol cop, fent una sola fixació dels ulls a cada paraula. • Un cop passat el temps, ho pot llegir en veu alta. • Si alguna vegada "s'equivoca" no li diguis "malament", pregunta-li PER QUÈ ha dit aquella paraula, què li sembla que l'hi ha fet dir.
Orientacions d'intervenció:	Podeu repetir l'activitat en dies successius, o alterns, amb diferents triangles, com si es tractés d'un "entrenament" en iniciar la sessió.
Materials:	Triangles amb paraules disposades de menor a major número de lletres, centrades en el full, cada paraula d'un color diferent. (annex 7)
Aneu més enllà...	Pots trobar activitats d'eficàcia lectora classificades al web de l'Escola Jacint Verdaguer: http://www.jverdaguer.org/jsmedia/005eficas/

Annex fitxa 7: Triangles de paraules

Llegeix aquest triangle de dalt a baix, cada paraula d'un sol cop.

MÀ
SOL
PATI
TAULA
LLAPIS
CADIRA
RENTADORA

Llegeix aquest triangle de dalt a baix, cada paraula d'un sol cop.

TU
SOL
CAMA
TAULA
CAMISA
TORTUGA
SAMARRETA

Annex fitxa 7:
Triangles de paraules

Llegeix aquest triangle de dalt a baix, cada paraula d'un sol cop.

PI
COL
MAMA
CARTA
PILOTA
MOTXILLA
REGADORA

Llegeix aquest triangle de dalt a baix, cada paraula d'un sol cop.

RE
SAL
PAPA
PORTA
MALETA
ELEFANT
SARGANTANA

8. Llegim un còmic: "Pesquis i Baliga".

Descripció general:	Activitat que pretén que l'infant descobreixi els còmics com una manera de llegir diferent i divertida.
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Gaudir de la lectura del còmic. Emprar estratègies de preparació de lectura expressiva. Llegir de forma expressiva.
Desenvolupament:	**Abans de llegir** • Creació d'expectatives Presentem una revista: *Cavall Fort*. Potser la coneix. Parleu-ne. • Activació de coneixements previs a partir de la conversa guiada: • A partir de l'estructura del text: - Quin tipus de text deu ser? És un poema? Un conte? Com se'n diu d'aquest tipus de text? Com ho has sabut que és un còmic? Què tenen de diferent dels contes? - N'has llegit mai cap, de còmic? En tens a casa? Quins coneixes? Com parlen els personatges als còmics? Saps com es diu, això? (assenyaleu, successivament, les bafarades, les onomatopeies, els tipus de lletres, els símbols, les vinyetes...). - Aquest còmic que tinc, saps de quina revista és? L'has vist mai? L'has fullejat per dins? Saps on la pots trobar? • Predicció sobre el contingut del text: Qui et sembla que són els protagonistes d'aquest còmic? Què et sembla que els passa, als personatges? **Durant la lectura** • Llegim el títol, "Pesquis i Baliga". Qui deuen ser aquests? • Primer n'hauria de fer una lectura silenciosa. Després, l'adult en fa una lectura expressiva, posant molt d'èmfasi en l'entonació que fa (determinada, precisament, pels elements que NO són lletres, característics dels còmics).

	Després de la lectura • Es pot preparar la lectura expressiva del còmic, bé amb el mentor/a, bé amb altres companys. Poden pintar les bafarades que haurà de llegir cadascú, entrenar-se amb les entonacions que assenyalen els símbols, assajar-ho a part, sense que ho sentin els altres. • Quan ho tinguin preparat, feu-ne la lectura expressiva i, després, comenteu-la.
Orientacions d'intervenció:	Es tracta de gaudir de l'activitat, i per tant, llegir de forma lúdica. En la lectura de còmics és molt important el treball de l'entonació, i l'adult haurà d'actuar de model, prèviament.
Materials:	Còpia del còmic (Contracoberta del *Cavall Fort* 1141).
Aneu més enllà...	Poden visitar el web de *Cavall Fort* i veure que a cada exemplar hi ha uns apartats que són oberts i que poden llegir a la xarxa. http://www.cavallfort.es/ En una altra sessió, pots esborrar els textos de les bafarades i que ells, per parelles, substitueixin els diàlegs entre els personatges, inventant, potser, una nova història.

Annex fitxa 8: **Llegim un còmic**	**Llegim un còmic** *Cavall Fort*, núm.1141 (febrer 2010)

9. Lectura d'endevinalles.

Descripció general:	Les endevinalles són un bon "joc de llengua". Als infants els acostumen a agradar ja que poden gaudir d'una estona de joc i diversió, a la vegada que desenvolupen la seva competència lectora: llegint, també, el text instructiu que acompanya el joc.
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Gaudir amb la lectura d'endevinalles. Reconèixer l'endevinalla com un tipus de text retòric (rimes d'acabaments).
Desenvolupament:	• Conversa sobre les endevinalles: "Vinga, et diré una cosa" (dir una endevinalla popular qualsevol: *una capseta blanca que s'obre i no es tanca*) "Saps com se'n diu, d'això? T'agrada? En coneixes alguna? Com es deu fer una endevinalla? N'has fet mai cap?". • Com a recurs, podeu visitar aquest web (llegir les instruccions de funcionament amb l'infant): http://www.edu365.cat/infantil/endevinalles/portada.htm
Orientacions d'intervenció:	Es tractaria de descobrir un web on, també, hi podran trobar moltes endevinalles. Podeu llegir-les sols o bé en parella (un la llegeix en veu alta i l'altre ha d'endevinar la resposta).
Materials:	Ordinador amb connexió a internet.
Aneu més enllà...	A la pestanya "Bibliografia" hi ha uns quants llibres d'endevinalles. També podríeu demanar a la biblioteca de l'escola o del municipi que us deixés un recull d'endevinalles, i deixar-los que el llegeixin lliurement.

Annex fitxa 9:
Lectura d'endevinalles

El meu ofici és molt valorat
perquè ajudo a la humanitat.
I quan el foc fa córrer la gent
poso la sirena i surto corrent.

(el bomber)

Als mars i als rius
sóc expert a bussejar
i si em treus de l'aigua
no podria respirar.

(el peix)

Quan arriba la tardor
li podràs veure el barret
amb pluja i un xic de sol
n'ompliràs el cistellet.

(el bolet)

Em llevo amb el sol
perquè sóc matinador.
El meu cant als quatre vents
és el millor despertador.

(el gall)

10. Gaudim de la poesia (I).

Descripció general:	Pretenem que l'infant descobreixi en la poesia una manera de jugar amb la llengua.
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Gaudir de la poesia. Llegir un poema amb una bona entonació.

Desenvolupament:	• Visiteu el web: http://www.viulapoesia.com/
	• A la barra superior hi ha un apartat per a infants.
	• Dins de l'apartat "infants" hi ha diferents temes per escollir: casa i escola, carrers i places, camp, zoo, mar, bosc, nit.
	• Dins de cada un d'aquests temes hi ha poemes de diversos autors. Pots deixar-li una estona perquè s'hi passegi i cerqui algun poema que li interessi o que li agradi.
	• El poema que hagi escollit, el pots llegir primer tu, entonant de forma correcta. Li has de donar un bon model d'entonació. Després, el pot llegir l'infant.
	• Hi ha alguns poemes que ofereixen un vídeo amb els seus autors/es recitant-los, o bé un àudio amb el poema musicat: seria bonic que l'infant els pogués veure i escoltar:
	  • "Nit" (Joana Raspall). Vídeo recitat.
	  • "Cançó de la lluna" (V. Andrés Estellés), musicat per Joan Amèric.
	  • "Els vampirs" (Ricard Bonmatí).
	  • "L'hipopòtam" (Joan Granell).
	  • "Botons" (Lola Casas).
	  • "La puça" (Enric Larreula).

Orientacions d'intervenció:	Es tractaria de trobar l'aspecte lúdic de la poesia: de descobrir que la poesia és com una mena de joc: amb paraules i entonació. Serà molt important aquí el teu model lector, la prosòdia, la posició del cos a l'hora de recitar.
Materials:	http://www.viulapoesia.com/
Aneu més enllà...	Per descobrir la poesia visual, res millor que el web homenatge a Joan Brossa, on trobareu una bona part dels seus treballs, juntament amb comentaris sobre la seva obra: http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-brossa

Annex fitxa 10:
Gaudim de la poesia (I)

Dofí

Faig riure la gent
tocant la botzina:
un aplaudiment
i un peix de propina.

Riuríem tots més
si, com la sardina,
tothom es tirés
amb mi a la piscina.

Ricard Bonmatí

La bicicleta

Jo tinc una "bici"
pintada de nou.
Quan vull s'està quieta
i quan vull es mou.

Avui no vol córrer
i no sé per què;
l'he greixada amb oli
d'un setrill sencer!
Amb draps de camussa
tota l'he eixugat,
i ja un cop polida
així ha rondinat:
M'ha dit: - Estic prima;
no em tractes prou bé.
- Si tu ets la més ferma
de tot el carrer!
- Mira quines rodes
té aquella d'allà!
- Parles d'una moto!
No et pots comparar!

Joana Raspall

11. Llegim articles de revistes.

Descripció general:	Les revistes són un bon recurs per treballar el llegir per aprendre i el llegir per gust. N'hi ha algunes que contenen reportatges de temes que, potser, li poden resultar interessants personalment o bé perquè fan referència a un tema que potser està treballant a la classe. Algunes revistes que recomanem, depenent de l'edat de l'infant: • *Les Tres Bessones* • *El Tatano* • *La Cucafera* • *El Cavall Fort* • *Reporter Doc* • *Tretzevents* • *La revista dels Súpers*
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Familiaritzar-se amb revistes adequades a la seva edat. Aprendre a utilitzar l'índex de les revistes.
Desenvolupament:	• Pots demanar prestats a la biblioteca pública una selecció d'exemplars de diferents revistes per a infants. • L'infant les pot fullejar i entretenir-se en aquells aspectes que més li interessin. • Busqueu la manera de saber què hi ha dins de la revista sense haver de fullejar-la tota (introduir el recurs de l'ús de l'índex).
Orientacions d'intervenció:	Es tracta de fer descobrir a l'infant que dins de les revistes hi pot trobar recursos que, potser, el poden ajudar o interessar. Si es tracta de revistes de la biblioteca pública, pot ser un bon moment per donar-li a conèixer que pot demanar-ne en préstec, amb quina periodicitat arriben...
Materials:	Revistes infantils.
Aneu més enllà...	Podeu buscar els webs de les diferents revistes, ja que, a la majoria, hi podreu llegir els índexs i s'acostumaran a buscar articles que els poden ajudar.

Annex fitxa 11: Llegim articles de revistes	*Cavall Fort*, núm. 1139 (desembre 2009)

LA NATURA

L'AIGUA

Text: EDUARD MARTORELL
Fotografies: JOSEP M. BARRES

UNA SUBSTÀNCIA MOLT ESPECIAL

Tots sabem què és l'aigua. La veiem al mar, als rius, als llacs i als embassaments; la veiem caure del cel quan plou, en forma d'aigua líquida; o d'aigua sòlida o gel, quan neva o pedrega. A més, en fem servir cada dia: per rentar-nos, per netejar, per cuinar, per barrejar amb altres substàncies. Però l'aigua és importantíssima, sobretot, perquè **sense aigua no hi ha vida.**

Els núvols: aigua de tot tipus!

Sovint pensem que els núvols són només vapor d'aigua. Però de fet, **un núvol no està format exclusivament per vapor**, sinó que moltes vegades també està format per petitíssimes **gotetes d'aigua líquida** (i molt sovint **sòlida**, en forma de petits cristalls de gel). Si no fos així, no veuríem els núvols! Perquè l'aigua que podem veure a ull nu, o és líquida, o sòlida.

Com és, l'aigua?

Cada molècula d'aigua està formada per un àtom d'oxigen i dos d'hidrogen (H_2O). Les molècules són petitíssimes; no les podem veure ni a ull nu ni amb l'ajuda dels microscopis òptics o electrònics més potents. Però una bona colla d'experiments ens han ensenyat com és. Sabeu que la seva forma recorda la del cap d'en Mickey Mouse? **Fixeu-vos-hi:**

L'aigua és importantíssima! I si no, per què n'hem de beure cada dia? Per què en necessiten tots els animals, plantes, fongs i microorganismes?

Annex fitxa 11: Llegim articles de revistes	*Cavall Fort*, núm. 1139 (desembre 2009)

Com es comporta, l'aigua?

Abans que res, hem de saber com es comporta l'aigua físicament.

Quan està per sota els 0°C, la veiem fàcilment perquè està en estat sòlid. És el **gel** i la **neu**.

Entre els 0°C i els 100°C, l'aigua està en estat **líquid** i, per tant, també la veiem!

A partir dels 100°C, l'aigua bull i deixem de veure la que s'escapa, però intuïm que canvia d'estat i es converteix en **vapor d'aigua!** Sembla que desaparegui, però no és així, sinó que no és visible pels nostres ulls.

L'aigua s'evapora a qualsevol temperatura, però a 100° C bull i s'evapora en la seva totalitat. L'aigua de la superfície de mars, oceans, rius i llacs s'evapora constantment, i no bull pas!

cristall de gel

CAVALL FORT 1139 > 21

Annex fitxa 11: Llegim articles de revistes	*Cavall Fort*, núm. 1139 (desembre 2009)

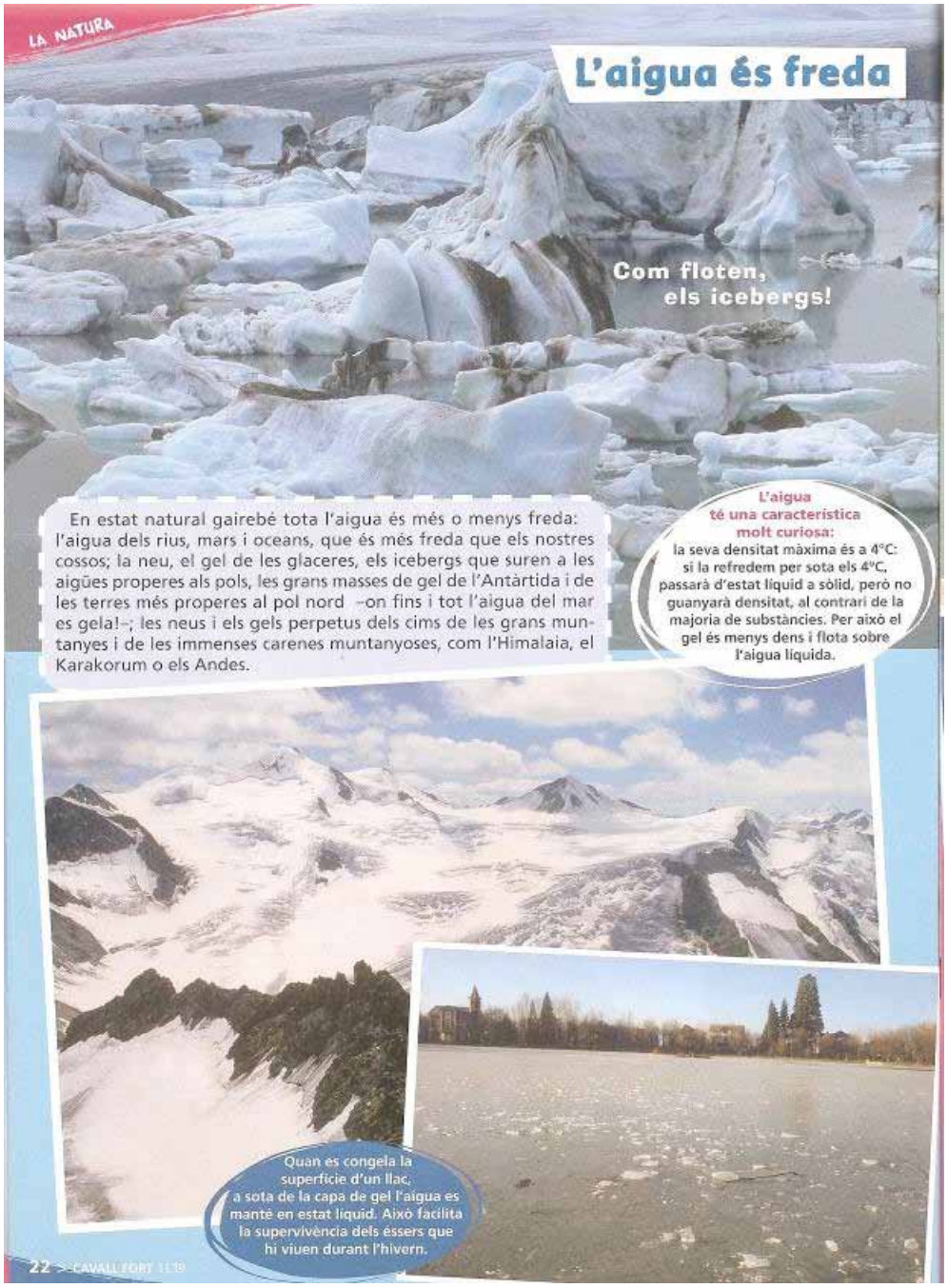

LA NATURA

L'aigua és freda

Com floten, els icebergs!

En estat natural gairebé tota l'aigua és més o menys freda: l'aigua dels rius, mars i oceans, que és més freda que els nostres cossos; la neu, el gel de les glaceres, els icebergs que suren a les aigües properes als pols, les grans masses de gel de l'Antàrtida i de les terres més properes al pol nord –on fins i tot l'aigua del mar es gela!–; les neus i els gels perpetus dels cims de les grans muntanyes i de les immenses carenes muntanyoses, com l'Himalaia, el Karakorum o els Andes.

L'aigua té una característica molt curiosa: la seva densitat màxima és a 4°C: si la refredem per sota els 4°C, passarà d'estat líquid a sòlid, però no guanyarà densitat, al contrari de la majoria de substàncies. Per això el gel és menys dens i flota sobre l'aigua líquida.

Quan es congela la superfície d'un llac, a sota de la capa de gel l'aigua es manté en estat líquid. Això facilita la supervivència dels éssers que hi viuen durant l'hivern.

22 > CAVALL FORT 1139

Annex fitxa 11: Llegim articles de revistes	*Cavall Fort*, núm. 1139 (desembre 2009)

I també és calenta!

Hi ha zones on l'aigua s'escalfa a causa de subsòls amb el magma molt proper i, per tant, que està a temperatures molt elevades. Aquí hi podem trobar aigües termals, a temperatures superiors als 36 °C del nostre cos i que, per tant, notem "calenta". I també hi podem trobar guèisers, uns sortidors d'aigua calenta que surten violentament de forats a terra, a causa, precisament, de l'escalfament brusc provocat pel subsòl que crema.

Aaaaah! Que crema!

El cos calent... i el cap fred!

En zones termals, la gent es banya en llacs calents a l'aire lliure... i a fora fa un fred que pela!

L'aigua i la vida

Aquesta substància que podem veure de maneres tan diferents és una de les claus de la vida. En trobem, en més o menys proporció, en tots els éssers vius. Totes les cèl·lules de tots els organismes en contenen. L'aigua és imprescindible perquè es realitzin moltes reaccions químiques vitals. L'aigua és un dels grans tresors que tenim i **l'hem de cuidar: sense aigua, no hi ha vida!**

CAVALL FORT 1139 > 23

12. Lectura expressiva d'una notícia.

Descripció general:	Llegir davant d'un auditori requereix una preparació prèvia. Amb aquesta activitat, l'infant tria una notícia de la premsa i la llegeix, amb preparació prèvia, davant del mentor.
Durada aproximada:	30/45 minuts.
Objectius didàctics:	Llegir per obtenir una informació general: fullejar un diari. Llegir expressivament un text informatiu. Conèixer i emprar tècniques de preparació prèvia. Exposar arguments: les raons per les quals s'ha escollit. Formular una opinió personal, a partir de la pròpia experiència.
Desenvolupament:	• Porta diversos diaris, i deixa que l'infant els fullegi (generalistes, esportius, gratuïts, etc). • Haurà d'escollir un article, que es prepararà i et llegirà en veu alta (li poden interessar les seccions d'esports, cartellera...). • Haurà d'argumentar (les raons) que l'han portat a escollir aquella notícia i no una altra. • Finalment, ajuda'l a formular una opinió, a partir de la seva experiència personal (M'ha agradat perquè jo també un dia vaig anar a veure un partit de futbol amb...; M'ha fet pensar en l'accident de moto que va tenir un noi veí de casa...; a mi no em sembla bé perquè ara els fills d'aquesta gent... Ara no podran...). • Deixa-li una estona perquè es prepari la lectura (sobretot, que identifiqui clarament les frases, el seu inici i el seu final). És important el to de la veu, la posició (l'esquena ben dreta), anar alçant i abaixant els ulls del text per mirar-te, la velocitat (ni massa de pressa ni massa a poc a poc), la dicció (articular bé tots els sons), etc. • Si feu l'activitat en petit grup, la resta de companys també poden expressar el seu punt de vista, després d'escoltar el del lector/a.
Orientacions d'intervenció:	No tingueu pressa a l'hora de fer l'activitat. La lectura en veu alta requereix molta preparació prèvia.
Materials:	Diaris.
Aneu més enllà...	Aquesta activitat es podria fer periòdicament i no només amb premsa, també amb petits articles de coneixements, curiositats, etc.

13. Buscar les idees principals.

Descripció general:	Llegir per aprendre té una part molt important: la lectura d'estudi. Aquesta implica aprendre a trobar mots clau, i potser a subratllar-los juntament amb la informació important, a fer resums escrits o esquematitzats... En aquesta activitat proposem el treball de les idees principals: trobar-ne una per a cada paràgraf d'un text expositiu senzill.
Durada aproximada:	30/45 minuts.
Objectius didàctics:	Trobar idees principals explícites d'un text expositiu.
Desenvolupament:	• Doneu un cop d'ull per damunt al text. • Demana-li que es fixi en la imatge que acompanya el text. De què deu parlar aquest text? • Ajuda'l a evocar els coneixements previs sobre els elefants. Són tots iguals? On viuen? Com són? Les teves preguntes, serà bo que estiguin relacionades amb la informació que trobarà en el text. • El text expositiu està fet per dos alumnes d'un centre educatiu de Catalunya, i descarregat d'internet. Està organitzat en paràgrafs ben diferenciats. • Llegiu els paràgrafs. Després de cada paràgraf demana-li: "De què tracta aquest paràgraf, ho pots dir en una paraula?" (serà el "tema" del paràgraf). • A continuació demana-li: "I què ens diu d'aquest tema?". La resposta o respostes seran les idees principals. • Al final de l'activitat, podeu pensar quin títol posaríeu a aquest text.
Orientacions d'intervenció:	A mesura que avanceu en el text podeu també anar verificant les hipòtesis que havíeu fet al començament o generar-ne de noves.
Materials:	Text Annex 13.
Aneu més enllà...	Aquesta activitat es podria fer amb els textos dels seus llibres de coneixement del medi.

Annex fitxa 13: Buscar les idees principals	Aquest text[2] sobre els elefants està organitzat en paràgrafs. Llegiu-lo atentament i penseu de què parla cada paràgraf i què en diu (idea principal). Escriviu-ho a la capsa del costat. Penseu un títol per aquest text.

L'elefant és el mamífer terrestre més gran del món, només superat per algunes espècies de cetacis marins.	
Encara que té el cap molt gran, el seu cervell és molt petit i a la vegada dotat d'una gran intel·ligència i memòria.	
Existeixen dues espècies diferents d'elefants: els d'Àsia, que són els que estan als circs i zoològics; i els africans que són més grans, més violents i són els que tenen els ullals immensos i també les orelles.	
La trompa és una adaptació del nas. A la punta es troben els orificis nasals. També a la punta hi ha una o dues extensions musculars que els elefants usen amb la mateixa destresa que nosaltres usem els nostres dits.	
Els ullals dels elefants són dents incisives de la mandíbula superior. Són les úniques dents que tenen els elefants, però sí tenen 12 molars i 12 premolars.	

[2] Text de Rafael Gallardo i Marc Sessé. Escola La Ginesta de Castelldefels

14. Un text expositiu: "Els gupis".

Descripció general:	Es tracta d'un text expositiu on l'infant haurà d'aprendre unes estratègies de lectura per enfrontar-s'hi, que després li serviran per aplicar-les a d'altres textos de coneixement del medi.
Durada aproximada:	60 minuts.
Objectius didàctics:	Informar-se sobre un tema a partir d'un text expositiu. Conèixer l'estructura i els elements paratextuals d'un text expositiu: títols, paràgrafs, fotografies, dibuixos, esquemes, peus de foto. Aplicar estratègies de lectura abans, durant i després de llegir. Identificar, o generar, el "tema" de què parla cada apartat del text.
Desenvolupament:	**Abans de la lectura** • Creació d'expectatives. • Activació de coneixements previs. Conversa guiada: • A partir de l'estructura del text: Quin títol té? Què són els gupis? En sabem alguna cosa? Què et sembla que hi dirà, en aquest text? Per què? Mireu-vos el text, de lluny, deu ser un poema? Un conte, potser? Doncs si no és ni una cosa ni l'altra, com se'n deu dir d'aquesta mena de textos, ho sabeu? Com es diuen els textos que "expliquen" coses? (text expositiu/explicatiu/informatiu). Qualsevol opció podrà donar-se per bona. • Formulació d'hipòtesis sobre el contingut del text. A partir de l'organització del text, de les fotografies, dels peus de foto (i després de donar un cop d'ull a tot el text), demana-li: quin tipus d'informació creus que et donarà el text? Quines paraules segur que hi surten? • Observeu que hi ha quatre apartats diferents. A cada apartat li correspon un títol que està "retallat". **Comunica-li l'objectiu de la lectura**: Llegirem per... ...donar un títol a cada paràgraf. ...comprovar si hi diu el que hem previst.

	Durant la lectura • Lectura de cada apartat: lectura silenciosa de l'infant i lectura expressiva del mentor. • Conversa col·lectiva per compartir idees, dificultats de comprensió, descobertes, respostes, etc. • Omplir buits de comprensió: hi ha alguns mots dels quals potser desconeix el significat. Pot utilitzar alguna estratègia, com ara, continuar llegint per veure si el context l'ajuda, pensar en alguna paraula que s'hi assembli... • Anar contrastant la informació que obtenim del text amb aquella que ha dit abans l'infant, verificant i reformulant les hipòtesis lectores que ha fet abans. **Després de la lectura** • Els infants tindran els quatre títols dels apartats i, per parelles, decidiran de què parla cada apartat i li donaran un títol.
Orientacions d'intervenció:	Es tracta d'un text expositiu sobre un tema que pot ser del seu interès. Es pot buscar un altre text relacionat amb el que estiguin treballant a coneixement del medi, per exemple: els óssos polars, els castells, etc.
Materials:	Text "Els gupis" (annex 14).
Aneu més enllà...	Al portal infantil Gènius de la Diputació de Barcelona, podeu trobar l'apartat "Setciències", llocs web de fiabilitat contrastada, i on hi ha molta informació sobre diferents temes del seu interès.

Annex fitxa 13:
Un text expositiu

Els gupis

El gupi és un dels peixos d'aquari d'aigua dolça més coneguts.

Són peixos molt petits.
Els mascles són més petits i de més colors que les femelles.
Tenen una **aleta caudal** molt grossa.
N'hi ha de colors ben diferents.

Viuen a **Amèrica del Sud**, en grups, a les aigües dolces: a les basses, als canals i als recs. També en podem trobar als rierols de les muntanyes.
Necessiten la temperatura de l'aigua entre 22 i 28 graus. També poden viure a temperatura ambient.

Són **omnívors.**
Mengen tot tipus d'aliments vius i la majoria de preparats. Poden alimentar-se tant a la superfície com al fons, on es poden submergir.
A l'**hàbitat natural**, s'alimenten de larves de mosquits. Per això s'han utilitzat per lluitar contra epidèmies com la malària.

Són **ovovivípars**: els ous es desenvolupen en el mateix ventre de la mare. Els ous fecundats es veuen com una taca fosca a la part baixa del ventre.
Tarden entre 22 i 26 dies a sortir de la mare, i els **alevins** van sortint a poc a poc, fins i tot durant dies.
Les cries neixen ja formades i neden a la cerca d'aliments.

Femella amb els ous fecundats al ventre.

COM SÓN?
ON VIUEN?
QUÈ MENGEN?
COM ES REPRODUEIXEN?

Menció de crèdits:
http://foroantiguo.infojardin.com/

15. Llegim un text instructiu: juguem?

Descripció general:	Un dels propòsits de lectura més freqüents en els adults és fer-ho per seguir unes instruccions, unes orientacions d'actuació. Per tant, serà bo que els infants millorin la seva competència lectora en aquest propòsit. El web "Reciclajoc tradicional" ofereix textos instructius per elaborar jocs i jugar-hi.
Durada aproximada:	30/45 minuts.
Objectius didàctics:	Reconèixer un text instructiu "per l'aparença" externa. Adonar-se que quan es llegeix amb aquest propòsit TOTA la informació és molt important, no es pot prescindir de res. Conèixer les parts d'un text instructiu. Millorar la capacitat d'autoregulació de la comprensió lectora (adonar-se, ells mateixos, de quan no estan entenent alguna cosa).
Desenvolupament:	• Li presenteu el web "Reciclajoc tradicional" http://www.xtec.es/~fmarti58/reciclajoc/interficiejocstaula/jocsdetaula.htm • Podeu triar prèviament un joc per al qual no es necessiti un material complicat. Per exemple, entre els "Jocs amb patacons", s'hi troba "La picada". • Deixeu que explori els diferents jocs que es proposen i que vegi que la majoria van acompanyats d'un text amb instruccions per fer el joc i jugar-hi. • Podeu buscar el joc que li proposeu. Podeu seguir aquesta seqüència: que llegeixi el text (origen, material, nombre de participants i situació inicial). Llavors, llegiu la part del desenvolupament del joc, primer d'un sol cop, per fer-se'n una idea global, i després anant-se aturant a cada pas, per assegurar que s'ha entès. • Podeu dur a terme el joc.
Orientacions d'intervenció:	Es pot repetir en diferents sessions.
Materials:	Ordinador connectat a internet.
Aneu més enllà...	Podeu fer aquesta activitat diversos cops al llarg del projecte.

Annex fitxa 13: Llegim un text instructiu: juguem?

"La Picada"

Origen: Països Catalans

Material: Patacons

Nombre de participants: entre 2 i 4.

Situació inicial: Cada participant aposta uns quants patacons i els col·loca boca avall fent una pila.

Desenvolupament del joc:
Per torns, cada participant colpeja la pila llançant un altre patacó. La persona que acaba de llançar es queda amb tots els patacons que s'hagin girat després de la seva tirada.
La resta de participants van tirant amb l'objectiu de girar els patacons que resten boca avall.
El joc acaba quan no queden patacons per apostar.
http://www.xtec.es/~fmarti58/reciclajoc/interficiejocscarrer/jocsambpatacons/lapicada.htm

16. Llegim una lliçó de medi.

Descripció general:	Llegir per aprendre és un dels aspectes fonamentals del tractament de la lectura a l'escola. Els alumnes molts cops no saben com han de llegir una unitat d'un llibre de text, i ho fan emprant procediments de lectura narrativa (com si fos un conte). Proposem que coneguin i posin en pràctica algunes estratègies i procediments més adequats al propòsit de lectura: llegir per aprendre.
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Situar estratègies de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura. Fer inferències, deduccions, hipòtesis, a partir dels elements formals i no formals del text.
Desenvolupament:	• Demana-li quina unitat (lliçó) estan començant o a punt de començar a l'àrea de coneixement del medi natural. • Comenceu per parlar de COM s'ho fa per estudiar, de COM llegeix quan estudia. Anota les respostes en un full o a la pissarra. • Explica-li que ara llegireu el text de la lliçó, amb la teva ajuda, per aprendre a llegir per estudiar. • Comenceu per fullejar tota la lliçó. Fixeu-vos en el títol, subtítols, les imatges, els gràfics, els peus de fotografia i els remarcats tipogràfics. Proposa-li que faci hipòtesis a partir d'aquest "fullejat": "De què et sembla que deu parlar aquesta unitat? Quines paraules importants hi trobarem? Et sembla que et serà difícil llegir-lo i entendre'l? Per què?". Pots anar recollint les seves respostes a la pissarra, per després verificar-les i reformular-les. • A continuació, de cada apartat, en llegiu el títol i li proposes de fer-ne una lectura silenciosa. Després fes-ne, tu, una lectura en veu alta. Quan trobeu termes dels quals desconeix el significat, mireu d'aproximar-vos-hi amb diferents estratègies (continuar llegint confiant en què el context ens ho aclarirà, fixar-se en els prefixs i sufixs, pensar una paraula de la mateixa família, etc).

	• Ajuda'l a trobar les idees principals de cada paràgraf, després de llegir-los: 1. De què parla aquest paràgraf? (això és el tema). 2. I què ens diu d'aquest tema? (això seran idees principals). • Si us queda temps, podríeu representar aquest tema i les idees principals mitjançant un esquema.
Materials:	El seu llibre de text de coneixement del medi natural.
Aneu més enllà...	Podries proposar-li de fer aquesta activitat uns dies abans de fer un examen que tingui anunciat.

17. Explorem una biblioteca virtual (I): Portal infantil Gènius (Diputació de Barcelona).*

Descripció general:	Activitat per presentar als nens i nenes el portal infantil de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona i per descobrir alguns dels recursos que s'hi ofereixen.
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Presentar el portal infantil Gènius com un recurs informatiu i de foment de la lectura per als infants de 6 a 12 anys.
Desenvolupament:	• Explica-li que a l'igual que a la seva biblioteca, a la biblioteca virtual també trobarà molta informació i recursos per passar una bona estona: jocs, contes, manualitats... a més de consells, notícies destacades, el Catàleg Aladí, un directori de biblioteques, etc. • Entreu al portal infantil Gènius http://genius.diba.cat/ Un cop dins, deixa'l una estona perquè pugui descobrir què hi ha. Fixeu-vos en el menú superior, en concret centreu-vos en els apartats **Setciències, Llibres i Còmics** • Entreu al "Setciències" i exploreu els diferents espais i recursos que es presenten: guies de lectura, selecció de webs, especials temàtics, reportatges... Proposa-li trobar una web sobre l'espai o els animals. Entreu i consulteu-la una vegada la identifiqueu. • A l'apartat "Llibres" trobareu tot de recomanacions que us poden ser d'utilitat a l'hora d'encoratjar-li a llegir altres lectures adreçades a la seva edat. Demana-li si pot buscar una lectura recomanada per a la seva edat. Podeu fer la pràctica d'anar a veure si trobeu el llibre a la biblioteca o cercar-lo al Catàleg Aladí per veure quina biblioteca pública el té.
Orientacions d'intervenció:	Com ja haureu vist, el portal infantil Gènius està farcit de recursos seleccionats i adaptats per als infants. Anima'l a consultar-lo sovint i descobrir tots els secrets que amaga...

Materials:	Ordinador amb connexió a internet.
Aneu més enllà...	Als especials temàtics, trobareu un recull d'informació de diferents temes com les energies renovables, els drets dels infants, entre d'altres. Segons l'època de l'any trobareu especials dedicats a l'estiu, la tardor... ensenya-li tot el que pot trobar. http://genius.diba.cat/especials-tematics Trobareu també consells tant per als infants com per als pares per navegar amb seguretat: http://genius.diba.cat/seguretat

*Activitat revisada i actualitzada des de la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona.

Annex fitxa 17: Explorem una biblioteca virtual (I)	Portal infantil Gènius

18. Explorem una biblioteca virtual (II): Biblioteques Públiques de Salt.

Descripció general:	Els infants són "nadius digitals", han nascut després d'internet. Això no pressuposa, però, que sàpiguen navegar ni que sàpiguen destriar la informació que troben a la xarxa. Aquest web ofereix un espai a la biblioteca infantil, on s'ofereix un "Taller de cerca".
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Conèixer el funcionament d'una biblioteca virtual i els recursos que ofereixen. Aprendre a navegar amb seguretat per internet. Aprendre a optimitzar els recursos que els ofereix la xarxa.
Desenvolupament:	• Podries començar l'activitat demanant a l'infant què fa quan busca informació sobre algun tema a internet, i encetar una conversa. • Entreu al "Taller de cerca" de les Biblioteques Públiques de Salt. http://bibgirona.net/salt/cerca_internet/index.htm. • Aquest taller ofereix quatre àmbits diferents: Què és internet, El correu electrònic, Tècniques de cerca i Preparar un dossier. • Podeu entrar a la carpeta "Tècniques de cerca i recuperació de la informació" i llegir la informació que s'hi ofereix, amb la teva ajuda. • Si cliqueu les icones de la part inferior, veureu que s'hi ofereix molta informació, excessiva per a una única sessió. La finalitat serà, només, que conegui el recurs i que sàpiga que hi pot anar a buscar informació quan li calgui.
Orientacions d'intervenció:	Hi ha algunes activitats per portar a la pràctica el que van aprenent. Les podeu fer, de forma "dosificada": http://bibgirona.net/salt/cerca_internet/planes/cerca_4.htm
Materials:	Ordinador connectat a internet.
Aneu més enllà...	Podeu entrar al taller en diferents sessions, per tal d'anar aprofundint en cadascun dels aspectes de la cerca.

19. Una enciclopèdia telemàtica: *enciclopèdia.cat*

Descripció general:	Als infants, sovint, els manquen recursos per trobar informació adequada i fiable a la xarxa. Una visita guiada a enciclopèdia.cat podria ajudar-los a compensar aquest dèficit.
Durada aproximada:	30/45 minuts.
Objectius didàctics:	Conèixer l'organització i el funcionament d'una enciclopèdia telemàtica. Utilitzar una enciclopèdia telemàtica per cercar informació. Conèixer el concepte de sumari. Conèixer el concepte d'accepció i la seva utilitat
Desenvolupament:	• Per introduir l'activitat pots preguntar a l'infant si coneix què és una enciclopèdia. Si a l'escola o a la classe en tenen (quina?) i si les utilitzen. Quan? Per fer què? • Posteriorment, si en coneix alguna que ofereixi serveis a la xarxa. • Li ofereixes l'adreça d'*enciclopèdia.cat* (Grup Enciclopèdia Catalana): http://www.enciclopedia.cat/ • Fixeu-vos que hi ha una barra de cerca. Demana-li que introdueixi el terme de cerca: pot clicar el botó verd per fer una cerca senzilla, o pot fer una "cerca ampliada". Estaria bé que comparés la diferència entre la quantitat d'accepcions entre una i altra. (A la cerca ampliada s'enllacen totes les entrades que inclouen els termes de cerca). • Feu servir la cerca senzilla: introduïu el terme de cerca. Us donarà totes les accepcions. Hauràs d'explicar a l'infant que no es pot quedar amb la primera, ja que potser no coincideix amb el que està cercant o li interessa. Ajuda'l a donar una ullada a totes, i llavors, cliqueu la que necessiti.
Orientacions d'intervenció:	Podeu buscar termes relacionats amb allò que estigui treballant a coneixement del medi o li interessi.
Materials:	Ordinador connectat a internet.
Aneu més enllà...	Podeu buscar la mateixa informació en una enciclopèdia en format paper, i veure els avantatges i inconvenients de cadascuna. Podeu comparar la informació que ofereix el web recomanat amb la d'altres enciclopèdies (viquipèdia, per exemple).

20. Coneixem un web d'animació a la lectura: *Què llegeixes?*

Descripció general:	Activitat encaminada a què els infants descobreixin espais on poden conèixer llibres interessants i compartir i enriquir les seves opinions sobre allò que han llegit o llegeixen.
Durada aproximada:	30/45 minuts.
Objectius didàctics:	Conèixer l'espai virtual *Què llegeixes?* Formar-se les seves opinions sobre allò que llegeixen i saber-les argumentar.
Desenvolupament:	• Pots iniciar l'activitat amb una conversa sobre si està llegint alguna cosa. Seria bo que tu portessis a la bossa el llibre que estiguis llegint i l'hi ensenyis, i n'expliquis alguna cosa. • L'infant pot explicar si llegeix alguna cosa actualment, o quins llibres ha llegit darrerament, si recorda alguna lectura especialment, si quan llegeix ho fa de manera voluntària o si es tracta de lectures obligatòries; què li ha semblat, si li ha agradat... • Li pots presentar el web *Què llegeixes?* Un web amb diferents nivells, infants i adults. Entreu a la part dels infants: http://llapis.quellegeixes.cat/ • Deixa'l que navegui una estona per dins del web per tal que descobreixi les seves possibilitats: els fòrums, l'agenda, les revistes, els jocs, les exposicions virtuals... • Dins de la pestanya "Fòrum QL" hi ha diversos fòrums encetats. Podeu passejar-vos-hi una estona: hi ha fòrums sobre els llibres que ja s'han llegit, fòrums generals sobre la lectura i els llibres, fòrums sobre els llibres que llegiran...
Orientacions d'intervenció:	Per poder intervenir en un fòrum és necessari registrar-se abans. Atès que els infants no poden fer-ho sense el permís dels seus pares, podeu fer-ho amb el teu correu electrònic, si ho desitges.
Materials:	Ordinador connectat a internet.
Aneu més enllà...	Podeu entrar al taller en diferents sessions, per tal d'anar aprofundint en cadascun dels aspectes de la cerca.

21. Web de jocs: Biblioteques Públiques de Salt.

Descripció general:	El web de les Biblioteques Públiques de Salt ofereix jocs educatius classificats per edats. La finalitat d'aquesta activitat és que coneguin aquest recull i s'hi familiaritzin.
Durada aproximada:	30/45 minuts.
Objectius didàctics:	Llegir instruccions en pantalla. Conèixer recursos de la xarxa relacionats amb jocs, diferents, potser, dels que ja coneixen. Reconèixer la publicitat i el contingut com a elements diferencials dels webs de jocs.
Desenvolupament:	• Pregunta a l'infant si coneix webs de jocs, quins, quan els utilitza, quin és el que li agrada més, etc. • Com en tot el que circula per la xarxa, els jocs també han de tenir fiabilitat: molts webs que n'ofereixen estan carregats de publicitat i continguts no adequats per a ells. • Dóna-li l'adreça del web de jocs de les Biblioteques Públiques de Salt: http://www.bibgirona.net/salt/jocs_joguines/jocs/planes/ • Deixa que explori els jocs que hi ha i que després te'n doni una valoració. • Recomanem especialment la "Biblioteca de jocs" d'Edu365, *Cavall Fort* i l'"Endevina endevinalla".
Orientacions d'intervenció:	Aquest recurs es pot aprofitar, a cada sessió, per provar un d'aquests jocs.
Materials:	Ordinador amb connexió a internet.

22. Anem de museus.

Descripció general:	Molts dels museus de Catalunya, i del món, ofereixen als seus webs la possibilitat de fer un tomb virtual pel seu interior i visitar les seves col·leccions, sense bellugar-nos de casa.
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Despertar l'interès dels infants pels museus del seu país. Aprendre a cercar informació sobre museus. Adonar-se de l'efecte del pas del temps.
Desenvolupament:	• Converseu sobre els museus que ha visitat algun cop. Quins coneix? De què hi pot haver museus? • Visiteu el web del Museu del Cinema de Girona. (http://www.museudelcinema.cat/) • A partir del text introductori del web, podeu parlar dels avenços tecnològics que hi ha hagut, de com era abans el cinema, què en sap. • Al menú superior, cliqueu "Les col·leccions", i després "Selecció d'objectes". Podrà llegir les característiques d'aquests objectes antics i curiosos relacionats amb el món del cinema.
Orientacions d'intervenció:	Es tractaria de descobrir que a través del web també podem fer visites culturals.
Materials:	Ordinador connectat a internet.
Aneu més enllà...	museus.cultura.gencat.cat En aquest web de la Generalitat de Catalunya podeu cercar informació sobre tots els museus de Catalunya i els seus webs. A partir d'aquí, podeu visitar els museus que li puguin interessar o que necessiti.

23. Quin temps farà demà: Meteocat.

Descripció general:	El web del Servei Meteorològic de Catalunya www.meteocat.com és una bona eina per treballar la cerca d'informació, el llegir per aprendre, tot buscant informació general i concreta. Pots proposar-ne, abans que res, una exploració lliure, que li permeti conèixer-ne l'estructura i els recursos que s'hi ofereixen, i després la cerca d'una informació concreta.
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Conèixer el web del Servei Meteorològic de Catalunya. Localitzar informació concreta en un web a través dels seus enllaços. Utilitzar habilitats per a la recollida de la informació: seleccionar la informació important i organitzar-la en una taula de doble entrada. Conèixer els criteris de fiabilitat d'un web: l'autor.
Desenvolupament:	• Presenta-li el web del Servei Meteorològic de Catalunya: www.meteocat.com • Deixa-li una estona perquè l'explori lliurement: les pestanyes, els enllaços, els tutorials... • Després, proposa-li de buscar el temps per als propers dos dies a la seva comarca ("predicció a curt termini"). • La informació al web es presenta en un mapa de símbols de meteors i, també, en un text escrit. • Primer observarà el mapa i mirarà d'interpretar-lo, localitzant la seva comarca (a la part inferior del mapa hi trobareu la llegenda, que hauríeu de llegir abans). • Amb la teva ajuda, anar llegint el text que acompanya el mapa. Seleccionar la informació més important de cada apartat i recollir-la en una taula (fitxa de l'annex).
Orientacions d'intervenció:	No es tracta de "copiar" la informació literal a la taula, sinó d'ajudar-lo a sintetitzar-la. El podeu fer reflexionar sobre qui és l'autor del web (la Generalitat de Catalunya) i el fet que és més fiable un web de qui coneixem l'autor, més encara si es tracta d'una institució o d'un organisme públic, que no pas si és un web de qui no coneixem l'autor.

Materials:	Ordinador amb connexió a internet. Annex fitxa 23.
Aneu més enllà...	A la pestanya "divulgació meteorològica" (lateral esquerre) podreu trobar un banc d'informació important i curiosa, classificada per temes.

Annex fitxa 23: **Meteocat**	• Aneu al web del Servei Meteorològic de Catalunya, www.meteocat.com. • Aneu a la barra lateral esquerra i, a dalt de tot, cliqueu "predicció". Quan s'obri la pàgina, cliqueu "predicció general". • Observeu el mapa i la seva llegenda. • Llegiu i completeu la següent taula amb la predicció del temps per a demà i demà passat:

	Dia:	**Dia:**
Estat del cel		
Precipitacions		
Temperatures		
Visibilitat		
Vent		
Estat de la mar		
(a la teva zona)		

Valoració del web:

Aquest és un tret que fa que un web sigui fiable i que puguem confiar en la informació que ens proporciona.

En algun lloc es llegeix l'autor del web? Sí ☐ No ☐

24. Llegim un article d'una revista de ciències telemàtica: *Eureka*.

Descripció general:	És important que aprenguin a cercar informació en diferents suports i formats, tant virtuals com analògics. *Eureka* és una revista científica per a infants. Es presenta accessible en llengua catalana. Per aquesta activitat no us proposem cap article en concret, sinó que estaria bé que cerqués informació del tema que estiguin treballant a coneixement del medi natural. Us proposem especialment la secció "Falsos mites".
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Cercar i localitzar un article d'una determinada temàtica en una revista telemàtica. Aplicar estratègies de comprensió anteriors a la lectura.
Desenvolupament:	• Potser li sonen algunes revistes de divulgació científica, com ara el *Muy interesante*, el *Reporter Doc*... • Aquestes són en format paper. N'hi ha una de molt interessant, l'Eureka, en format digital. • Veureu que es pot seleccionar la llengua catalana, i es poden buscar diferents recursos per temes: articles i notícies. • Podeu buscar un article i una notícia relacionada amb el tema que estigui treballant a coneixement del medi, i els llegirà amb la teva ajuda.
Orientacions d'intervenció:	Abans de començar demana-li que precisi QUÈ busca i per què. Quan arribi al que busca, i abans de llegir, demana-li: "Què hi deu dir? Com ho saps? Dóna un cop d'ull a tot l'article, de dalt a baix, què et sembla? Diries que et servirà? Com ho saps?". Deixa, també, que explori altres articles i notícies que li interessin. Ajuda'l a no quedar-se amb el primer recurs sinó que vagi buscant fins a trobar el que resulti més adequat al seu objectiu de cerca. Ajuda'l a aprendre a contrastar informació de la xarxa.
Materials:	Ordinador amb connexió a internet.
Aneu més enllà...	En aquest web també podeu trobar textos instructius per fer un experiment (p.ex. construïm un volcà).

25. Veiem una notícia a l'*InfoK*.

Descripció general:	En aquesta activitat pretenem que coneguin el web de l'espai divulgatiu *InfoK*, de TV3, i que hi sàpiguen cercar notícies, en formats diversos, així com també que descobreixin els recursos de què disposa.
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Conèixer un web divulgatiu: l'*InfoK* (TV3). www.super3.cat/infok/ Aprendre a cercar notícies per tema o per data fent servir el cercador.
Desenvolupament:	• Presenta a l'infant el web *InfoK.* Es tracta d'un web per a infants i joves on es publiquen notícies d'actualitat, entrevistes, ressenyes de llibres... Es pot iniciar l'activitat amb preguntes com ara: "On mires les notícies? Saps què és *InfoK*? Quines coses interessants creus que hi podrem trobar?". • Pots deixar-li una estona per moure's lliurement pel web, obrint pestanyes per veure quins continguts despleguen: per exemple, a la pestanya "El llibre recomanat" hi ha una col·lecció de ressenyes de llibres classificats per temes. • Cliqueu la pestanya "Notícies": se us obrirà un resum dels noticiaris de la setmana. A la banda esquerra trobareu un cercador de notícies amb diferents camps. • Proveu de fer la cerca d'una notícia per paraula clau (per exemple "terratrèmol"), i després, per data. Us donarà el llistat de notícies publicades i, en clicar-les, se us obriran els reportatges.
Orientacions d'intervenció:	Podeu deixar que cerquin lliurement notícies sobre allò que més els interessi.
Materials:	Ordinador connectat a internet.
Aneu més enllà...	A l'apartat "Llegim?" podeu cercar llibres sobre els temes que li interessin, i buscar-los al catàleg del web de la biblioteca municipal. Serà una bona manera d'adquirir el costum d'anar a la biblioteca.

26. Vídeo *Quèquicom*: "Maleïts polls!!!".

Descripció general:	El programa divulgatiu de TV3 *Quèquicom* és un bon recurs per acostar la ciència als infants, a través de la vida quotidiana. Al seu bloc podem trobar-hi una bona col·lecció de vídeos que fàcilment poden lligar amb els temes que treballen a coneixement del medi.
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Conèixer el bloc del programa *Quèquicom* i aprendre a cercar-hi vídeos del seu interès. Fer inferències a partir de les informacions que ens dóna el vídeo.
Desenvolupament:	• Visionar el vídeo del programa *Quèquicom* dedicat als polls: "Maleïts polls!!!". Per arribar-hi aneu al bloc del programa: http://blogs.tv3.cat/quequicom. • Un cop arribats al bloc, escriure al cercador la paraula clau: "polls". • Fes-li preguntes abans de veure el vídeo: "Per què li deuen haver posat aquest títol? S'encomanen com un refredat?". • Veure el vídeo conjuntament amb ell (la durada del vídeo és de 25 minuts), després miraràs que respongui a aquestes qüestions: "Què penses que pot passar si no s'eliminen els polls del cap? Per què s'ha de repetir el tractament al cap de pocs dies?". • En un moment del vídeo hi apareixen per escrit les instruccions per eliminar-los. Podeu aturar el vídeo i les podeu llegir. • Al final del vídeo es donen alguns webs per ampliar informació, els podeu visitar.
Orientacions d'intervenció:	És important formular preguntes que el facin pensar, deduir, inferir.
Materials:	Ordinador amb connexió a internet.
Aneu més enllà...	Podeu buscar altres vídeos de temes que interessin l'infant utilitzant el cercador, o bé anar a l'apartat de "capítols emesos".

27. Karaoke Club Super3.

Descripció general:	Es pretén que l'infant trobi sentit i gaudeixi amb la lectura, fent una activitat per a la qual es necessita llegir: un karaoke.
Durada aproximada:	30/45 minuts.
Objectius didàctics:	Gaudir amb la lectura de les lletres de les cançons del Club Super3.
Desenvolupament:	• Presenta-li el web del Club Super3, possiblement ja el conegui. http://www.super3.cat/ • Si cliqueu la pestanya esquerra "Uh! Oh! No tinc por!", s'obrirà una finestra amb les lletres i les cançons del nou disc del Club Super3. • Podeu escollir la cançó que vulgueu escoltar. Podeu seguir aquest procés: primer tu llegeixes la lletra en veu alta (com a model d'entonació), mentre l'infant "segueix la lectura" només amb els ulls. Un cop aportat el model, pots proposar-li de fer-ho ell/a. També podeu llegir-ne un paràgraf cadascú. Després podeu escoltar la cançó i anar-la seguint en el text. Finalment, si us hi veieu amb cor, fins i tot podeu cantar-la al mateix temps que l'escolteu
Orientacions d'intervenció:	Es tracta de gaudir de l'activitat, i per tant, llegir de forma lúdica. Aquesta activitat demana que l'infant llegeixi a una velocitat ràpida, per tant, com més i millor es prepari la lectura, el resultat serà més gratificant i estimulant.
Materials:	Ordinador connectat a internet, altaveus.
Aneu més enllà...	http://www.super3.cat/karaoke/ Un karaoke de veritat, amb la cançó "El millor dels estius".

Annex fitxa 27:
Karaoke Club Super3

Uh! Oh! No tinc por!

Lletra i música: Marc Parrot

Canta: Lila

A les dotze de la nit quan hi ha lluna plena
penso que és un bon moment per fer una gran festa.
Les pel·lícules de por a mi em diverteixen,
el misteri no existeix quan el descobreixes.

Sempre tinc curiositat per l’obscuritat.

Estic sola a la foscor i res no m’espanta.
Aprofito per pensar, per imaginar-me
laberints a on aniré a buscar els meus somnis:
tard o d’hora els trobaré perquè no hi ha res...

que a mi em sembli aterridor. Uh! Oh! No tinc por!

Les llegendes i els enganys són les estratègies
perquè et sembli fosc i estrany el que no coneixes.
Jo investigo el que no sé, faig marxar el fum negre.
Si feu llum allà on és fosc, veureu els colors.

Heu de dir-vos com faig jo: Uh! Oh! No tinc por!

No tinc por de res, ser valenta és
molt millor que tenir força.
Sé que he de lluitar per no deixar escapar
tot el que la vida em porta.

Ni del fred ni la calor, Uh! Oh! No tinc por!
Ni del fum ni la foscor, Uh! Oh! No tinc por!
Ni de monstres ni de llops, Uh! Oh! No tinc por!
Uh! Oh! No tinc por

28. Audiollibres.

Descripció general:	Escoltar com llegeix una altra persona experta és una activitat que "ensenya MOLT a llegir" i, alhora, afavoreix el llegir per gust. Escoltar un conte popular llegit a través d'un àudio, bé d'una pàgina web, bé d'un dels molts audiollibres que hi ha al mercat, és una manera de treballar un aspecte complex de la lectura expressiva: l'entonació.
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Mostrar plaer per escoltar un conte. Participar activament de l'escolta del conte.
Desenvolupament:	• Per tal d'introduir l'activitat, demana a l'infant si li agrada que li llegeixin contes. • Mostra-li la pàgina de contes populars catalans: http://www.ivoox.com/podcast-podcast-contes-populars-catalans_sq_f18021_1.html . • Seleccioneu el conte "El peix Nicolau". • Abans de començar a escoltar-lo, demana-li: • "El coneixes? De què et sembla que deu tractar? Qui deu ser aquest peix?". • Tingues el full annex amb el conte transcrit. Pots fer que escolti el conte sense suport escrit, o bé que l'escolti amb el suport. Tria una o altra opció en funció
Orientacions d'intervenció:	És una activitat que vol afavorir el gust per llegir. Per tant, el conte no hauria d'anar acompanyat, tampoc en aquest cas, d'una "fitxa de comprensió lectora": simplement, escoltar i llegir el conte per gaudir-ne.
Materials:	Ordinador amb connexió a internet. En cas de no disposar d'ordinador, el mentor llegirà en veu alta el text. Annex fitxa 28.
Aneu més enllà...	És possible que a la biblioteca municipal tinguin algun tipus d'audiollibre. Informa-te'n o bé proposa-li a ell/a que ho faci. Hi ha webs on podeu trobar un llistat de fórmules d'inici i d'acabament dels contes: http://bibliopoemes.blogspot.com/ http://acontarcontes.wikispaces.com/

Annex fitxa 28:
Audiollibres

El peix Nicolau [3]

En Nicolau era un noi que vivia en un poblet de pescadors molt a la vora del mar. Des de ben petit, li agradava anar a la platja i jugar amb les onades, fer castells de sorra, collir petxines i pedres petites de tots colors.

Les pedres que més li agradaven però eren les de cristall verd, perquè deia que eren trossos d'un palau submergit a les profunditats marines.

A casa seva tenia una capseta plena d'aquestes pedretes de totes mides: les mirava i remirava tot posant-les a contrallum per veure'n l'interior.

Aquell noiet va aprendre a nedar molt aviat, i tothom quedava meravellat de veure com travessava les onades i es capbussava amb una facilitat sorprenent.

Coneixia els peixos que es trobaven a poca fondària, com les orades o els llobarros, i havia vist uns bancs d'anxoves que haguessin fet content qualsevol peixater del poble.

En Nicolau es passava tantes hores a l'aigua que li quedaven els ulls ben vermells de la salabror i els dits ben arrugats.

Sovint, la seva mare l'havia de cridar o anar-lo a buscar perquè vingués a menjar.

—Aquest noi no pensa en el menjar ni en res més que no sigui l'aigua! —deia el pare, tot esperant que arribés per dinar.

—Ja seria hora que m'ajudés una mica a casa —va dir la mare—. Podria anar a comprar o parar taula.

Però el noi, tan bon punt sortia el sol, s'afanyava a esmorzar i sortia com una fletxa cap a la platja i no tornava fins a l'hora de dinar. I a la tarda hi tornava, fins que gairebé el sol es ponia. Els seus companys d'immersió, el mero rabassut i el llobarro tafaner ja l'esperaven de bon matí. Amb aquests dos guies va conèixer pam a pam totes les profunditats de les platges properes: els forats i els túnels sota les roques, les coves fosques sense vida animal i les coves on es trobaven els coralls vermells, les esponges i les estrelles de mar de totes mides. I també va descobrir racons amagats on hi havia pedres de cristall verd que tant li agradaven.

Un dia la seva mare, cansada d'avisar-lo tant i de veure'l arribar amb aquells ulls tan vermells i els dits tan arrugats, li va dir:

—Tanta aigua tanta aigua, et convertiràs en un peix!

Quan va acabar de dir aquestes paraules, es va sentir l'espetec d'un tro que va fer tremolar tota la casa.

L'endemà al matí, en Nicolau va veure que els dits dels peus se li havien afinat i aplanat, però no va dir res

[3] http://www.ivoox.com/peix-nicolau-audios-mp3_rf_473236_1.html.

a ningú. A migdia, abans d'anar a dinar, es va adonar que tenia una filera d'escates a les cames. Primer es va pensar que se li havien clavat mentre nedava al mig d'un banc de sorells i sardines. Però quan va voler treure-se-les, no va poder.

Els dits dels peus s'anaven ajuntant i prenien la forma d'aletes.

El cert és que, des que va començar a experimentar aquells petits canvis, nedava millor que mai, i aguantava més hores a sota l'aigua.

Un matí, quan va anar per llevar-se, les seves cames havien desaparegut: s'havien convertit en una immensa cua de peix, amb escates de color plata, semblants a les del llobarro.

—Estic somiant? —es va preguntar tot sorprès en Nicolau.

No somiava, no. Estès al llit, no podia aixecar-se. Els seus pares, en veure aquella desgràcia, es van desesperar.

—Tant de bo no hagués dit aquelles paraules —es deia la mare, amb la pena de veure el fill mig peix.

En Nicolau, cada dia que passava estava més trist. Enyorava el mar, les onades, capbussar-se entre els sorells i les sardines, i amagar-se a les coves amb el mero rabassut i el tafaner del llobarro.

Amb els dies el noi anava empal·lidint, i la cua de peix se li feia més i més feixuga.

El seu pare va muntar una banyera per tenir-lo en remull, i la va posar al costat de la finestra perquè el noi pogués veure i sentir el mar.

Una nit en què el cel estava cobert totalment de núvols, en Nicolau, que no podia dormir, mirava per la finestra, i li va semblar veure la lluna reflectida a l'aigua.

—Com pot ser la lluna si està tapada pels núvols? —es va preguntar—. Si pogués tornar a l'aigua... —deia tot sospirant.

Els seus pares, que van sentir el desig del seu fill, van decidir que de bon matí el portarien al mar i l'anirien a recollir cap al tard.

I així va ser com en Nicolau, davant la mirada curiosa dels vilatans, es va capbussar entre les onades amb la seva grossa cua de peix. Va nedar i nedar per tots els racons enyorats amb el mero rabassut i el tafaner del llobarro, que miraven contents que fos la meitat com ells.

Quan va fosquejar, va poder descobrir el misteri de la lluna: es tractava del peix lluna, que s'havia acostat a la platja per menjar-se uns calamarsets. El peix lluna és ben pla, i quan sura de costat, a la superfície de l'aigua sembla talment el reflex de la lluna.

Mentre mirava el curiós peix, va sortir de dins d'una cova un núvol vermellós de gambes petites.

—El mar és ple de meravelles que vull conèixer —es va dir ben convençut tot mirant l'estrany peix lluna i el núvol de gambes que fugia cap a la foscor de la mar.

L'endemà el noi va fer saber als seus pares que volia conèixer tots els prodigis de la mar. Era la il·lusió de la seva vida.

Tota la gent del poble el va anar a acomiadar a la platja.

—No patiu per mi —deia el peix Nicolau més feliç que mai, mentre anava saltant per sobre les ones.

Els seus companys d'immersió, el mero i el llobarro, el van acompanyar fins a mar endins, on el noi peix va desaparèixer per començar una nova vida. I neda que nedaràs, el peix Nicolau, amb la seva cua grossa, va recórrer els mars i els oceans de tot el món. Va veure totes les espècies de peixos conegudes i per conèixer; va nedar al costat de les balenes més grosses i dels temuts taurons. Va suportar les tempestes més ferotges dels grans oceans i les mànigues marines més violentes. Coneixia tots els racons del mar millor que cap mariner expert.

Vivia en coves i grutes. Mai deixava de recollir pedres de cristall verd, que mirava i remirava a contrallum per veure'n l'interior, com sempre havia fet.

Però hi havia una platja que li quedava per conèixer: era la més profunda i perillosa del món. N'havia sentit a parlar als mariners d'alguns vaixells. Amb la seva habilitat per nedar i com a bon coneixedor del mar que era ben aviat va trobar la platja misteriosa.

En aquest indret, li van dir uns pescadors que va trobar que hi havia un xuclador que engolia tot aquell que s'hi acostava i desapareixia per sempre més.

Els tripulants del vaixell l'avisaren que no s'hi endinsés, però la curiositat del peix Nicolau era tan gran que va dir als pescadors:

—Si no surto d'aquí a tres dies, voldrà dir que he mort. Qui no arrisca no pisca, oi?

I es va llançar al xuclador de la platja. Els mariners van esperar i esperar i esperar, però el peix Nicolau no va sortir. Si va arribar a sobreviure o no ningú no ho sap del cert. Alguns mariners diuen que pel mar se'l pot veure, i saluda els viatgers dels vaixells; fins i tot hi ha gent que assegura que quan la mar és encalmada surt per explicar les meravelles del fons marí.

D'altres mariners afegeixen que aquella persona que vegi el peix Nicolau i el miri directament als seus ulls vermells se li tornaran els cabells blancs. El cert és que alguns pescadors temen trobar-se'l, perquè convoca tempestes que fan perillar els vaixells i han de tornar a port sense haver pescat res.

Sigui el que sigui, els anys passen per a tothom. Però no passen per a l'espectacular peix Nicolau, que de ben segur segueix nedant per aquests mars del nostre planeta. Potser viu en un palau fet de pedres de cristall de color verd, com a ell li agradaven.

Qui sap si algun dia el podrem veure.

Ja ho sabeu: mentre viatgem en algun vaixell estiguem alerta!

I conte acabat, conte remullat!

29. Organitzem un club de lectura.

Descripció general:	"Un Club de lectura (CL) és un grup de persones que llegeixen al mateix temps un llibre. Cadascú ho fa a casa seva però un cop a la setmana, en un dia i a una hora prefixats, es reuneixen per comentar les pàgines llegides des de la trobada anterior." [4] A les trobades es comenta allò que s'ha llegit, es parla dels personatges, de les històries, dels problemes i de les solucions, de les experiències personals. A cada reunió s'acorda el número de pàgines que es llegiran per a la següent sessió, i només serà d'aquelles que caldrà parlar (un lector pot llegir-ne més, si li ve de gust, però no n'hauria d'explicar res). Aquesta activitat es podria engegar al començament del període d'acompanyament i dur-la a terme amb una freqüència setmanal, amb sessions de no més de 30 minuts. A l'annex trobareu una possible bibliografia adequada. Aquests llibres els podreu obtenir, sobretot, de la biblioteca pública. Aneu un dia a la biblioteca i demaneu de quins llibres en tenen més exemplars per fer un club de lectura.
Durada aproximada:	30 minuts.
Objectius didàctics:	Gaudir amb la lectura de llibres per la seva edat. Compartir opinions al voltant dels llibres que llegeixen. Desenvolupar consciència de lector i de membre d'un grup de lectors.
Desenvolupament:	• Podeu iniciar el club de lectura al començament del període d'acompanyament, i establir una periodicitat setmanal per fer les trobades. • A la primera trobada, per tal d'introduir-los en el món del club de lectura, poden parlar de què els agrada llegir, quan llegeixen, on, si tenen un autor preferit... • Presenteu-los els títols (pocs o molts) dels quals a la biblioteca pública us hagin dit que en tenen més d'un exemplar. Expliqueu-los per què podria ser interessant llegir-lo junts. Finalment, després de parlar-ne, seleccioneu amb quin títol fareu el club.

[4] http://www.tragalibros.org/receta.pdf.

	• Per a cada trobada es fixaran un número de pàgines que caldrà haver llegit (compte, si us excediu, creareu l'efecte contrari al desitjat; unes 15/20 pàgines per setmana seria més que suficient). Si un infant vol llegir-ne més, ho pot fer, però no hauria de parlar-ne amb els companys. • Durant les sessions, haureu de fer de dinamitzadors. Haureu de cuidar-vos que la conversa giri al voltant de la lectura feta, moderar els comentaris i engrescar a participar. • Es pot, en acabar el club, parlar de conceptes relacionats amb el món dels llibres: autor/a, il·lustrador/a, editorial, col·lecció. • Es pot visitar el web de l'editorial, l'autor, l'il·lustrador i, fins i tot, fer-li arribar un comentari en acabar la lectura.
Orientacions d'intervenció:	No heu de forçar cap infant a parlar a les sessions. Si us trobeu que algun infant no participa, cal buscar alguna manera perquè perdi la por, mantingueu-hi una entrevista personal i demaneu-li per què no ho fa (potser, simplement, aquella setmana no ha pogut llegit, o li fa vergonya parlar). Cal disposar d'un espai que afavoreixi el diàleg i la comunicació: les cadires en cercle, per exemple.
Materials:	Tants exemplars del llibre seleccionat com infants tingui el vostre grup. Alguns llibres que us podrien anar bé: Sebastià Sorribes: *El zoo d'en Pitus*. Roald Dahl: *El fantàstic senyor Guillot*. Rodolfo Del Hoyo: *La font del cedre*. Carles Sala: *Sóc com sóc*. Maite Carranza: *Maurici Serrell Suat*. Gisela Pou: *La Sara Pegues i l'esquelet desmanegat*. Dolors Garcia i Cornellà: *L'Oleguer i el clan de les llunes grises.* Alfredo Gómez Cerdá: *El monstre i la bibliotecària*.
Aneu més enllà...	Si sou agosarats, podríeu crear un bloc del club de lectura, on els infants podrien penjar les seves opinions. Seria una bona motivació per posar-se a llegir i escriure. Si voleu saber més sobre els clubs de lectura: http://www.xtec.cat/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/7e76576c-4092-4959-a043-f28a3d70eddc/club_lectura.pdf

30. Gaudim de la poesia (II): salutacions poètiques. [5]

Descripció general:	Joc de moviment en què els alumnes "se saludaran" a través de fragments de poesia.
Durada aproximada:	45 minuts.
Objectius didàctics:	Gaudir de la poesia. Conèixer diferents poemes i autors.
Desenvolupament:	• L'activitat hauria de desenvolupar-se en petit grup. • Necessiteu unes cartolines de colors on hi hagi escrits un o dos versos d'un poema, i l'autor i l'obra d'on s'ha extret. (Veure annex.) • Cada alumne agafa una cartolina i llegeix el fragment que li ha tocat. Deixem cinc minuts de preparació, durant els quals el mentor pot ajudar els alumnes a llegir el seu fragment, i fer-los de model d'entonació. • A continuació, els alumnes es desplaçaran per l'espai de l'aula, i quan es trobin amb un company intercanviaran la seva "salutació poètica": cadascú llegirà el seu fragment a l'altre alumne, a manera de salutació, i després cadascú continuarà el seu trajecte. • Un cop finalitzada l'activitat, podeu tenir preparats els poemes sencers dels quals heu extret els fragments, o bé els mateixos llibres i, a demanda dels alumnes, els en podeu recitar uns quants més.
Orientacions d'intervenció:	Es tractaria de descobrir l'aspecte lúdic de la poesia: es pot jugar i divertir-se recitant poemes.
Materials:	Tires de paper o cartolina amb fragments de poemes, amb el seu autor i l'obra. (Veure annex.)
Aneu més enllà...	Hi ha pàgines web on podeu trobar poemes per a infants d'autors coneguts. En aquesta, hi trobareu una selecció de poemes organitzats per temes: Nadal, natura, animals i aliments. Són poemes d'autors reconeguts, que podeu escoltar i llegir.

[5] Extret i adaptat d': Anna Ballester. *Salutacions poètiques*. València: Bromera, 2009.

Annex fitxa 30:
Gaudim de la poesia (II)

Avui el sol no ha sortit.
S'ha quedat a l'altra banda?

"On és el sol", Joana Raspall, *Escaleta al vent.*

Amb un barret de paper
i unes sabates d'escorça...

"La gorra de molla de pa", Pep Molist, *Tants barrets, tants caps.*

Les bruixes es pentinen en ple vol
amb un escarpidor de pluja i sol;

"Cançó de dies i de nits", Miquel Desclot, *Oi, Eloi?*

Ja en el temps del faraó
jo engegava la batalla.

"Trompeta", Miquel Desclot, *Més música, mestre!*

Som lluny de la font,
i l'ombra, que clara!

"Agost al camp", Joana Raspall, *Pinzellades en vers.*

Vaig embarcar ja fa molt temps,
una pilota de colors...

"Vaig embarcar ja fa molt temps", Maria-Mercè Marçal, *La màgia de les paraules.*

La gavina que s'acosta
ve pel mar com una vela

"Barques i estrelles", Olga Xirinacs, *Marina.*

La foguera s'ha menjat
el llit i la calaixera.

"Revetlla de Sant Joan", Lola Casas, *Des de la finestra.*

Quan a la plaça toca la banda,
és el bon mestre qui la comanda....

"Música a la plaça", Gianni Rodari, *Poesies amb suc.*

També aquest any
porta'm la rosa.

"Ara i aquí", Montse Ginesta, *Poemes i haikús de Sant Jordi, princeses i dracs.*

El dilluns, càpsules de llegums,
el dimarts, xarop de cards

"Menús d'astronauta", Miquel Desclot, *Menú d'astronauta.*

Jo sóc la tortuga;
em diuen poruga

"La tortuga", Josep Carner, *Bestiari.*

Penso que som tan amics,
que res no ens separaria.

"Penso...", Joana Raspall, *Font de versos.*

Patufet, on vas?
A buscar un dineret

"Petits contes", Lola Casas, *Retalls poètics.*

Dalt de l'univers
hi ha estels i cometes

"Cançó per adormir nines", Montse Torrents, *Per què els gats miren la lluna?*

La mà de l'enxaneta
és una estrella
de cinc puntes

"Tocar-cel", Lola Casas, *Retalls poètics.*

Un titella fa de llop,
Moltes dents i orelles llargues.

"Titelles", Joana Raspall, *Serpentines de versos.*

Vet aquí una donzella
guarnida amb blanc vestit

"Endevinalla lluminosa", Miquel Desclot, *Oi, Eloi?*

Jo serveixo per caçar,

la guineu i el cervatell

"Trompa", Miquel Desclot, *Més música, mestre!*

S'encalma el vent,
també la mar s'encalma

"Quietud", Miquel Martí i Pol, *Quietud.*

La pluja és una bruixa
amb els cabells molt llargs

"Cançó de saltar a corda", Maria-Mercè Marçal, *Cançó de saltar a corda.*

Tempesta de mar,
guspires de sal

Maria Dolors Pellicer, *Versos diversos.*

31. Reflexions de final de curs.

Descripció general:	En finalitzar el projecte, seria bo recollir les impressions de l'infant respecte a com l'ha ajudat. Et proposem una conversa guiada.
Durada aproximada:	30 minuts.
Objectius didàctics:	Reflexionar sobre les activitats que ha fet al llarg del projecte i què li han aportat.
Desenvolupament:	A la darrera sessió del projecte podries encetar una conversa al voltant de les activitats que heu realitzat: quines li han agradat més i quines menys; quina creu que li servirà molt per a l'escola; amb quines s'ho ha passat millor; quins dels llibres que s'han explicat els recomanaria a un amic; si en general li ha agradat participar en el projecte...
Orientacions d'intervenció:	Sense presses, en un ambient de calma i confiança.

4

Selecció de materials de ficció i coneixements

Amàlia Ramoneda Rimbau

Llibres de ficció

ALBANELL, Josep. ***Conte de riure, conte de plorar.***
Jordi Vila Delclòs (il.) Barcelona: Cruïlla, 2003

Ficció, Pallassos, Compromís

ALBO, Pablo. ***Bruixa bruixa.***
Miguel Ángel Díez (il.) Barcelona: Sleepyslaps, 2011

Ficció, Fantasia, Bruixes

ALIAGA, Roberto. ***El Príncep dels embolics.***
Roger Olmos (il.) Baula, 2009

Ficció, Fantasia, Arbres, Corbs, Maldat

ARMANGUÉ, Joan. ***Mare, així que puguis torna.***
Mercè Galí (il.) Barcelona: Cruïlla, 2011 (El vaixell de vapor. Sèrie blava; 174)

Ficció, Humor, Mares i fills, Naixement d'un germà

ASCH, Frank. ***Els ratolins de la senyora Marlowe.***
Devin Asch (il.) Barcelona: Joventut, 2007

Ficció, Intriga, Espionatge, Refugiats, Dones valentes

ATXAGA, Bernardo. ***La Xola i l'Angelet.***
Mikel Valverde (il.) Barcelona: Cruïlla, 2005 (El vaixell de vapor)

Ficció, Fantasia, Humor, Gossos, Pagesia

BATISTE, Enric. ***Qui té por d'una ombra?***
Núria Giralt (il.) Barcelona: Sd, 2011 (El dodo bobo)

Ficció, Faula, Por, Cooperativisme, Solidaritat, Fèlids

BROWN, Anthony. ***Cosita Linda.***
México: Fondo de Cultura Económica, 2008

Ficció, Àlbum, Amistat, Comunicació, Histories d'animals

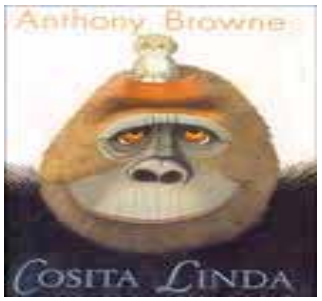

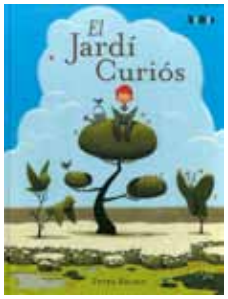

BROWN, Peter. *El Jardí Curiós.*
Barcelona: Takatuka, 2010

Ficció, Àlbum, Natura urbana, Ecología, Jardinería, Perseverança

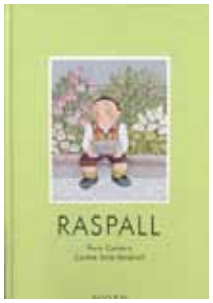

CALDERS, Pere. *Raspall.*
Carme Solé Vendrell (il.) Barcelona: Mars, 2009

Ficció, Contes literaris, Fantasia, Infants i mascotes, Animació d'objectes

CASAS, Lola. *Blau.*
Carmen Queralt (il.) Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2008 (Poesia de colors; 2)

Ficció, Poesia, Colors

CHEN, Jiang Hong. *El cavall màgic de Han Gan.*
Barcelona: Corimbo, 2004

Ficció, Pintors, Cavalls, Guerra

CHIH-YUAN, Chen. *El pollastre esplomat.*
Barcelona: Thule, 2010

Ficció, Pollets, Amistat, Vanitat, Fantasia, Humor

CHIH-YUAN, Chen. *En Rugits i l'Orelles.*
Barcelona: Thule, 2008

Ficció, Diversitat, Amistat, Lleons, Conills, Fantasia , Humor

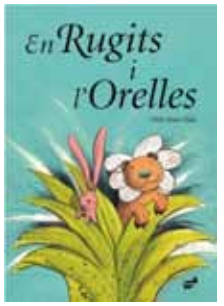

COLLET, Géraldine. *Carlota: 60 històries per llegir sol/a o acompanyat/da.*
Estelle Billon-Spagnol (il.) Barcelona: Flamboyant, 2011

Ficció, Còmic, Nene, Humor

COMPANY, Mercè. *La Nana Bunilda menja malsons.*
Agustí Asensio (il.) Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat: Magenta, 2011 (Mars)

Ficció, Fantasia, Humor, Malsons, Por, Magia

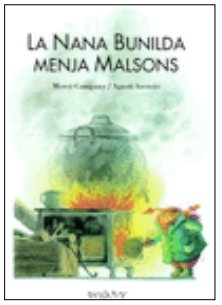

CORMAND RIFÀ, Bernat. *El dibuixant d'óssos.*
Barcelona: Sd, 2008 (El cargol golafre; 2)

Ficció, Dibuixants, Óssos, Canvis climàtics, Ecologia

DEMATONS, Charlotte. *El globus groc*.
Barcelona: Joventut, 2010

Llibres sense text, Llibres-joc, Viatges

DURAN, Teresa. *En Matadegolla.*
Danide (il.) Barberà del Vallès (Barcelona) : Fil d'Aram, 2010

Ficció, Fantasia , Humor, Bandolers

ERLBRUCH, Wolf. *Els cinc horribles.*
Barcelona: Joventut, 2001

Ficció, Fantasia, Bellessa, Amistat, Autoconcepte, Diferencia individual

El Flautista d'Hamelin.
Joan de Déu Prats (adap.), Francesc Rovira (il.) Barcelona: La Galera, 2000 (Tramoieta; 2)

Ficció, Teatre

GALEANO, Eduardo. ***Història de la resurreció del papagai.***
Antonio Santos (il.) Barcelona: Libros del zorro rojo, 2008 (Llibres de cordill)

Ficció, Llegendes brasileres, Tristesa, Mort, Art

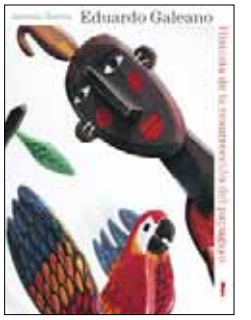

GRIMM, Jacob; GRIMM, Wilhelm. ***Els músics de Bremen.***
Joan de Déu Prats (adap.), Francesc Rovira (il.) Barcelona: La Galera, 2001 (Tramoieta; 4)

Ficció, Teatre

HENSON, Heather. ***La senyora dels llibres.***
David Small (il.) Barcelona: Joventut, 2010

Ficció, Biblioteques, Llibres, Amèrica del Nord, Dones valentes

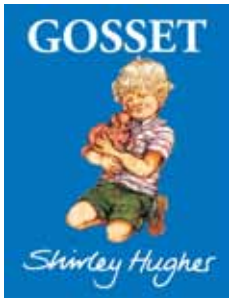

HUGHES, Shirley. *Gosset.*
Barcelona: Flamboyant, 2010

Ficció, Infants, Óssos de peluix, Germans i germanes, Generositat

JEAN, Didier; Zad. *L'anyell que no volia ser un xai.*
Barcelona: Proteus, 2009

Ficció, Faula, Poesia, Drets humans, Solidaritat

JOVÉ, Josep M. *L'home del sac.*
Tha (il.) Barcelona: La Galera: Cercle de lectors, 2006

Ficció, Infants, Imaginació, Home del sac

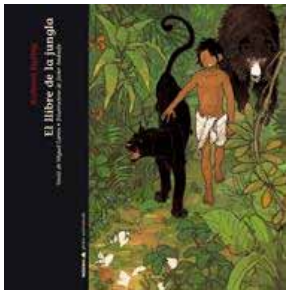

KIPLING, Rudyard. *El llibre de la jungla.*
Miguel Larrea (adap.), Javier Andrada (il.) Barcelona: La Galera, 2006 (Petits universals)

Ficció, Infants abandonats, Animals salvatges, Narració d'aventures, Literatura-Adaptacions

KRAUSE; Ute. *Quan marxaran, aquests?*
Barcelona: Joventut, 2011

Ficció, Humor, Familia, Pares i nova parella, Humor

LAMBECK, Silke. *El Senyor Silvestre.*
Karsten Teich (il.) Barcelona: Takatuka, 2009

Ficció, Fantasia, Mags, Família

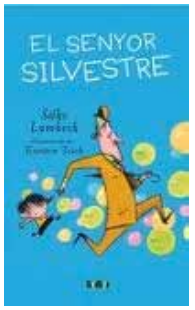

LARREULA VIDAL, *Enric. Marduix.*
Maria Espluga (il.) Barcelona: Cruïlla, 2005. (El vaixell de vapor. Sèrie blava; 126)

Ficció, Bruixes

LESTRADE, Agnès de. *La petita teixidora d'històries.*
Marie Caudry (il.) Cànoves (Barcelona): Proteus, 2010

Ficció, Paraules, Pau, Guerra

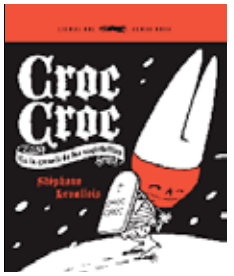

LEVALLOIS, Stéphane. ***Croc croc: a l'escola dels esqueletets.***
Libros del Zorro Rojo, 2009

Ficció, Llibres sense text, Fantasia , Humor, Escola

LOBEL, Arnold. ***L'oncle elefant.***
Barcelona: Kalandraka: Hipòtesi, 2011

Ficció, Avis i néts, Vellesa, Humor

L**OSANTOS SISTANCH, Jordi.** ***Tots els colors del camaleó.***
Cristina Losantos Sistach (il.) Barcelona: Cruïlla, 2011

Ficció, Fantasia, Narració d'aventures, Viatge iniciàtic

LLUCH, Enric. ***El vampir Ladislau.***
Fernando Falcone (il.) Barcelona: Animallibres, 2011

Ficció, Fantasia, Vampirs

LUCIANI, Brigitte. ***En Pinxo, en Timbal i la Guineta.***
Eve Tharlet (il.) Barcelona: RBA : La Magrana, cop. 2006

Ficció, Còmics, Germans i germanes, Fills de pares separates, Familia

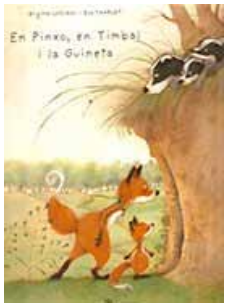

MACDONALD, Amy. ***El petit castor.***
Sarah Fox-Davies (il.) Barcelona: ING, 2011

Ficció, Fantasia, Castors, Solitud, Amistad

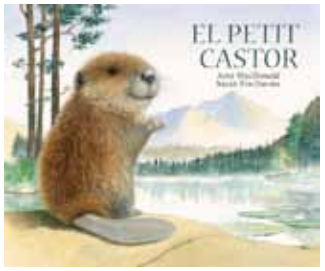

MARÇAL, Maria Mercè. ***La màgia de les paraules.***
Joana Bel (sel.), Mabel Piérola (il.) Barcelona: Baula, 2004 (Ala delta. Sèrie verda; 12)

Ficció, Poesia

NORAC, Carl. ***Sentimento.***
Rébk Dautremer (il.) Barcelona: Baula, 2006

Ficció, Fantasia, Monstres i infants, Titelles, Circ

NORDQVIST, Sven. ***On és la meva germana?***
Barcelona: Flamboynat, 2010

Ficció, Llibres-joc, Germans i germanes

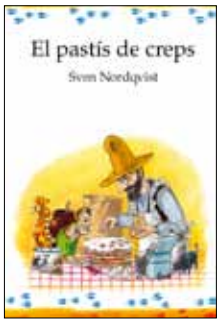

NORDQVIST, Sven. ***El pastís de creps.***
Barcelona: Flamboyant, 2011

Ficció, Humor, Aniversaris, Pagesia, Mascotes

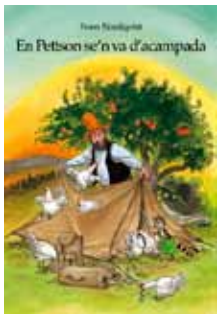

N**ORDQVIST, Sven.** ***En Pettson se'n va d'acampada*****.**
Barcelona: Flamboyant, 2010

Ficció, Humor, Pagesia, Mascotes

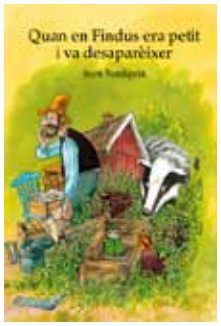

NORDQVIST, Sven. ***Quan en Findus era petit i va desaparèixer.***
Barcelona: Flamboyant, 2010

Ficció, Humor, Solitud, Mascotes, Pagesia

OWEN, Laura. *La mini Brunilda.*
Korky Paul (il.) Barcelona: Blume, 2011

Ficció, Fantasia, Bruixes, Encanteris

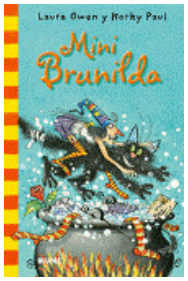

PAGE, Martin. *Conversa amb un pastís de xocolata.*
Anuska Allepuz (il.) Barcelona: Cruïlla, 2010 (El vaixell de vapor. Sèrie blanca; 73)

Ficció, Fantasia, Humor, Aniversaris, Aliments, Fantasia, Humor

PAULI, Lorenz. *Que valent!*
Kathrin Schärer (il.) Barcelona: Joventut, 2007

Ficció, Àlbum il·lustrat, Jocs, Valentia, Amistat

PENNYPACKER, *Sara. La nena dels pardals.*
Yoko Tanaka (il.) Barcelona: Joventut, 2010

Ficció, Nenes, Ocells, Animals-Protecció, Ecologia, Xina-Revolució 1966-1969

PÉREZ ESCRIVÀ, Victoria. *Tanca els ulls.*
Claudia Ranucci (il.) Barcelona: Thule, 2009 (Trampantojo)

Ficció, Infants cecs, Coneixement, Emocions

PI ANDREU, Andrés. *L'abella de més.*
Kim Amate (il.) Barcelona: Takatuka, 2011

Ficció, Fantasia, Solidaritat, Abelles, Immigració, Drets humans

Poesies amb suc : antologia de poesia per a infants.
Miquel Desclot (sel.) Mercè Galí (il.) Barcelona: La Galera, 2007

Ficció, Poesia

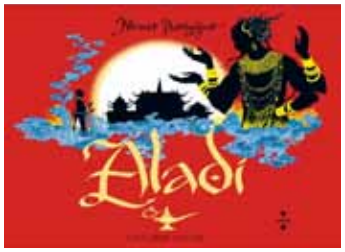

P**UTTAPIPAT, Niroot. *Aladí: un llibre teatre.***
Barcelona: Cruïlla, 2011

Ficció, Fantasia, Clàssics literaris adaptats, Les Mil i una nits

RAMÓN, Elisa. ***No és fàcil, petit esquirol!***
Rosa Osuna (il.) Barcelona: Kalandraka, 2003

Ficció, Àlbum il·lustrat, Mort

RICHARDSON, Justin; PARNELL, Peter. ***Amb en Tango som tres.***
Henry Cole (il.) Barcelona: RBA, 2006

Ficció, Pingüins, Homosexualitat, Històries d'animals

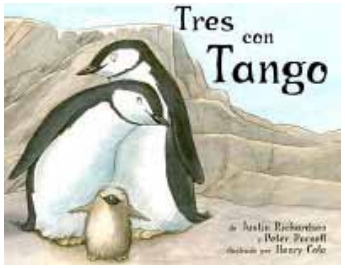

RIDDELL, Chris. ***Ottolina i la gata groga.***
Barcelona: Cruïlla, 2008

Ficció, Novel·la gràfica, Misteri, Detectius

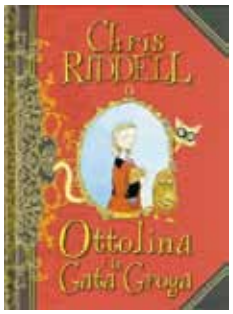

SALA VILA, Carles. ***El triomf d'en Polit Bonaveu.***
Susana del Baño (il.) Barcelona: Cruïlla, 2009

Ficció, Humor, Infants músics, Superació

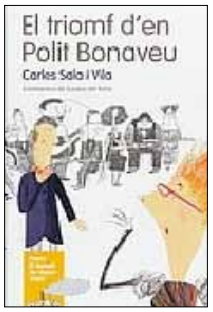

SANTOS, Care. ***Em venc el pare.***
Mercedes Marro (il.) Barcelona: Cruilla, 2011 (El vaixell de vapor. Sèrie blava; 173)

Ficció, Pares i fills, Humor

SANTOS, Care. ***Un camell a la cornisa.***
Violeta Lópiz (il.) Madrid: Macmillan, 2009 (Llibresaure)

Ficció, Fantasia, Humor, Camells, Ries Mags

SANVOISIN, Éric. ***El bevedor de tinta.***
Martin Matje (il.) Barcelona: Baula, 2006 (Vampirs xuclatintes; 1)

Ficció, Fantasia, Humor, Vampirs

SCHÖSSOW, Peter. ***El meu primer cotxe era vermell.***
Barcelona: Joventut, 2011

Ficció, Automòbils, Germans i germanes, Jocs, Viatges

SCHÖSSOW, Peter. *El petit Dodo.*
Barcelona: Joventut, 2008

Ficció, Narració d'aventures, Animals en perill d'extinció, Mariners

SHIRIN, Yim Bridges. *El Desig de la Ruby.*
Sophie Blackall (il.) Barcelona: Serres, 2005

Ficció, Igualtat d'oportunitats, Avis i nets, Xina

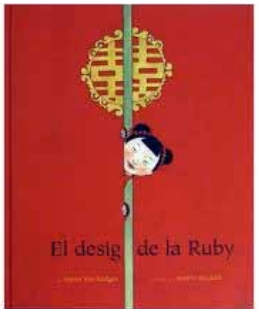

TWAIN, Marc. *Les aventures de Tom Sawyer.*
Xose A. Neira (adap.), Javier Andrada (il.) Barcelona: La Galera, 2008 (Petits Universals)

Ficció, Clàssics literaris adaptats, Narracions d'aventures, Infants entremaliats

WINTER, Jeanette. *La bibliotecària de Bàssora: una història real de l'Iraq.*
Barcelona: Joventut, 2007

Ficció, Biblioteques, Guerra, Dones valentes, Biografia

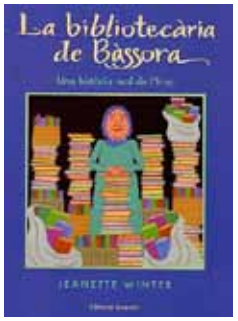

WINTER, Jeanette. ***L'escola secreta de la Nasrin: una història real de l'Afganistan.***
Barcelona: Joventut, 2010

Ficció, Avis i nets, Escola, Dones valentes, Biografia

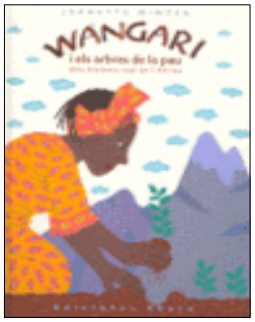

WINTER, Jeanette. ***Wangari i els arbres de la pau: una història real de l'Àfrica.***
Barcelona: Ekare, 2009

Ficció, Arbres, Dones valentes , Pau, Natura-Protecció, Àfrica, Biografia

Llibres de coneixements

Atles del temps.
Barcelona : La Galera , 2009

Coneixements, Europa, Història

BAUMANN, Anne-Sophie. ***D'on surt el cotó de la samarreta?***
Didier Balicevic (il.) Barcelona: Cruïlla, 2011 (Dón ve?...)

Coneixements, Indumentària, Roba-Tecnologia

Blancs, negres i virolats.
Barcelona: Cruïlla, 2011

Coneixements, Animals, Colors

Bestioles i bestiasses.
Barcelona: Cruïlla, 2011

Coneixements, Animals, Mesures

BRENIFIER, Oscar. *L'amor i l'amistat.*
Jacques Després. (il.) Barcelona: Cruïlla, 2010

Coneixements, Filosofia

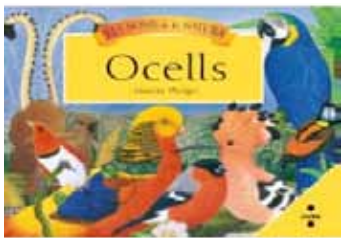

DAVIES, Valerie. *Ocells.*
Maurice Pledger (il.) Barcelona: Cruïlla, 2011 (Els sons de la natura)

Coneixements, Ocells

Formes i dibuixos de la natura.
Barcelona: Cruïlla, 2005

Coneixements, Geometria, Formes (Matemàtica), Natura

FRATTINI, Stéphane. *Saps on visc?*
Barcelona: Cruïlla, 2010

Coneixements, Animals salvatges, Hàbitats

GEIS, Patrícia. *Alexander Calder.*
Barcelona : Combel, 2009 (Això és un artista)

Coneixements, Art, Escultura

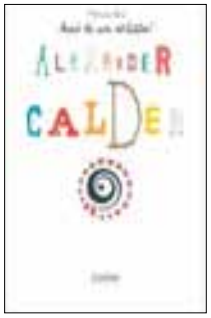

GEIS, Patricia. *Las Meninas.*
Barcelona: Combel, 2010 (Això és art!)

Coneixements, Art, Pintura

GERVAIS, Pittau. *Les estacions de l'any.*
Barcelona: Cruïlla, 2011

Coneixements, Estacions de l'any, Natura

HAREL, Karine. *Què hi ha dins del pa?*
Didier Balicevic (il.) Barcelona: Cruïlla, 2011 (Dón ve…?)

Coneixements, Aliments, Cereals

HAVARD, Christian. ***La guineu: la caçadora astuta.***
Barcelona: Cruïlla, 2004 (Minizoo)

Coneixements, Guineus

HÉDELIN, Pascale. ***El cos humà: un llibre interactiu.***
Robert Barborini (il.) Barcelona: Cruïlla, 2007

Coneixements, Cos humà, Fisiologia humana, Anatomia humana

HÉDELIN, Pascale. ***Els transports: un llibre interactiu.***
Robert Barborini (il.) Barcelona: Cruïlla, 2011

Coneixements, Transports

HOLTEI, Christa. ***Els homes de l'Edat de la Pedra.***
Günter Jakobs (il.) Barcelona: Joventut, 2011 (Viatge al passat)

Coneixements, Prehistòria

HOLTEI, Christa. ***Visitem els egipcis.***
Günter Jakobs (il.) Barcelona: Joventut, 2011 (Viatge al passat)

Coneixements, Egipte

LÉDU, Stéphanie; FRATTINI, Stéphane. ***Atles de les desigualtats.***
Élodie Balandras, Julien Castanié (il.) Barcelona: Cruïlla, 2011

Coneixements, Drets humans, Geografia humana

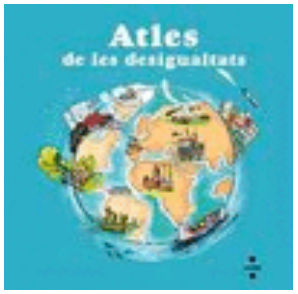

PHILIPPO, Sophie. ***Els secrets del mamut.***
Barcelona: Combel, 2006

Coneixements, Paleontologia, Prehistòria, Mamífers

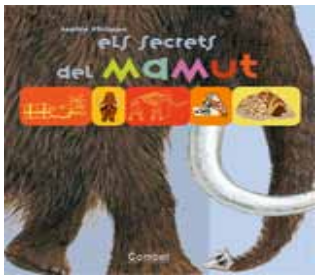

PITTAU; GERVAIS. ***Ocells.***
Barcelona: Cruïlla, 2010

Coneixements, Ocells

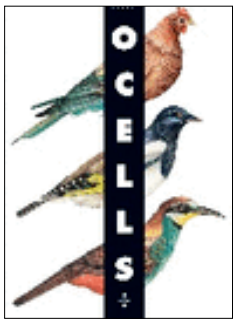

REINÓN, Eladio; COMA, Dani. ***De la percussió a ... la bateria!***
Subi (il.) Barcelona: Bellaterra Música, 2009 Material d'acompanyament: CD

Coneixements, Música, Instruments

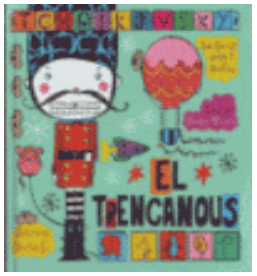

TXAIKOVSKI, Piotr Ilitx. ***El Trencanous : Suite del Ballet op. 71.***
Dani Coma (adap.), Munta Vicente (il.) Barcelona: Bellaterra Música, 2010 Material d'acompanyament: CD

Coneixements, Música, Txaikovsky. Trencanous

Revistes infantils

Cavall fort.
Albert Jané i Riera (dir.) Vic: Secretariats Catequístics de Girona, Vic i Solsona, 1961-

Revista per a infants

Reporter doc.
Barcelona: Bayard Revistes, [DL 1994]-

Revista per a infants, Natura, Animals, Història

Tretzevents.
Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, [1981]-

Revista per a infants

Zoo oh! : revista del Zoo de Barcelona.
Barcelona : el Zoo, 2006-

Revista per a infants, Animals, Zoològic - Barcelona

9 788494 404610

LECXIT

LECTURA PER A L'ÈXIT EDUCATIU

Diputació Barcelona

Obra Social "la Caixa"

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament